

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΔ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1947

ΑΡΙΘ. 39—40

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Χιλιαστικά έντυπα.—† Μητροπολίτου Σάμου Ειρη-
ναίου, Μία αναγκαία διασάφσις.—† Μητροπολίτην
Θεσσαλιώτιδος Ίεζεκιήλ, Ὁ ἅγιος Φανούριος.—
* Ἐπισκόπου Τυλαντίου Βασιλείου, Παΐσιου Ἐπισκό-
που Βοιωτίας Σχέδιον Κανονισμοῦ ἢ Συντάγματος
Ἐκκλησιαστικοῦ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος.—Ἀρ-
χιμ. Προκοπίου Παπαθεοδώρου, Ἡ ἠθικοθρησκευ-
τικὴ ἀγωγή τῶν ἐν φυλακαῖς (τέλος).—Οἰκονόμου
Ἰωάννου Θεοδορίδου, Τὰ καθήκοντα τοῦ ἱερέως ἐν-
τός τοῦ ἱεροῦ ναοῦ (τέλος).—Παρατηρήσεων Στήλη
Ἀστόχημα.—Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας.—Μετὰ τὴν
ἀναπροσαρμογήν.—Ὁ Χιλιασμός.—Χρονικά.



ΤΑ ΧΙΛΙΑΣΤΙΚΑ ΕΝΤΥΠΑ

ὑπὸ τῆς ἐνταθείσης μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν
Χιλιαστικῆς προπαγάνδας ἤρχισε νὰ τίθεται εἰς
κυκλοφορίαν μέγας ἀριθμὸς χιλιαστικῶν ἐντύ-
πων, ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ κυρίως εἰσαγομένων,
ἄνευ τῆς ἐνδείξεως ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου αὐτῶν
τῆς αἰρέσεως, ἧς τὴν διδασκαλίαν περιέχουσι,
συμφώνως τῷ Ἄ. Νόμῳ 1363/1938.

Τὸ Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς
Παιδείας, λαβὼν τὴν ἀφορμὴν ἐκ τοῦ γεγονότος
τούτου, ἀπήλυθε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰ-
κονομικῶν τὸ ὑπ' ἀριθ. 3637/1946 ἔγγραφόν του,
δι οὗ παρεκάλει ὅπως τὰ Τελωνεῖα τοῦ Κρά-
τους μὴ παραδίδωσιν εἰς τοὺς παραλήπτας
τῶν τὰ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα χιλια-
στικά έντυπα, εἰάν προηγουμένως δὲν ἐσφραγί-
ζοντο ἐνώπιον τοῦ οικείου τελωνειακοῦ ὑπαλ-
λήλου ἐμφανῶς ἐπὶ τε τοῦ ἐσωφύλλου καὶ τοῦ
ἐξωφύλλου αὐτῶν διὰ τῆς ἐνδείξεως «ΑἰΡΕΣΙΣ
ΤῶΝ ΧΙΛΙΑΣΤῶΝ». Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Τ.Τ.Τ.,
πρὸς τὸ ὅποσον ἐκοινοποιήθη τὸ ἀνωτέρω ἔγ-
γραφον, παρέπεμψε τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ Νομι-
κὸν Συμβούλιον, τὸ ὅποσον καὶ ἐξέδωκε τὴν κα-
τώτέρω ἀπόφασίν του :

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ Τ. Τ. Τ.
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΝΟΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ Ἐν Ἀθήναις τῇ 11-12-1946
Ἀριθ. Πρωτ. 288

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Τ. Τ. Τ.—Γεν. Δ/σιν Τ. Τ. Τ.—
Δ/σις Δεμάτων.

Ἐχω τὴν τιμὴν εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ.
179729 ἔγγραφου ὑμῶν ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν, ὅτι τὸ
Νομ. Συμβούλιον τοῦ Κράτους (Τμῆμα Α') ἀπαρτι-

σθὲν ἐκ τοῦ Ἀντ'δρου κ. Δ. Ἀποστολάκη, τῶν Νομ.
Συμβούλων Ν. Δ. Φερεντίνου, Σ. Μεσημέρη, Β. Πα-
παρηγοπούλου καὶ Τ. Κοντονασοπούλου, καὶ τῶν Πα-
ρέδρων κ. κ. Μ. Σταυροπούλου Χ. Κοντογιάννη καὶ
Θ. Φιλιππάκου, ἀπεφάνθη ὁμοψήφως ὅτι :

Διὰ τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Συν/τος θεσπίζεται
ἀνεξίτηθησκέια καὶ ἀπαγορεύεται ὁ προσηλυτισμὸς, διὰ
δὲ τοῦ Α. Ν. ὑπ' ἀριθ. 1363/1938 «περὶ καταχωρή-
σεως διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Συν/τος»
ὀρίζεται πληρέστερον ἡ ἐννοία τοῦ προσηλυτισμοῦ
καὶ προστατεύεται ἡ ἀπόλυτος τέλεισις τῆς λατρείας
παρὰ τοῖς ἑτεροδόξοις. Οἱ ἀνήκοντες εἰς τοὺς καλου-
μένους Χιλιαστὰς ὡς μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά δὲν ἀκο-
λουθοῦσι θρησκείαν ἀλλ' αἰρεσιν (ἄρα γνωμὸδ. Ἐι-
σαγγελέως Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 49/1946 Θεμ.
ΤΜΖ' σελ. 101) ἧτις ἀν ἐπεμβαίνει εἰς τὰ τῆς κρη-
τούσης θρησκείας, ἡ ἐνεργῆ προσηλυτισμὸν διαπρατ-
τεῖ πράξεις κολασίμου. Κατὰ τὸ ἀρθρον 8 τοῦ Νό-
μου τὰ πωλούμενα θροσκευτικὰ βιβλία δέον νὰ φέ-
ρῳσιν ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου ἀνεξίτηλως τὴν ἐνδειξὴν τῆς
αἰρέσεως εἰς ἣν ἀνήκουσιν καὶ πρὸ τῆς κυκλοφορίας
τῶν νὰ σφραγίζωνται ὑπὸ τοῦ Γραφείου τῆς Μητρο-
πόλεως διὰ σφραγίδος ἀνεξίτηλου, ἀποτυπούσης τὴν
ἐνδειξὴν τῆς αἰρέσεως εἰς ἣν τὸ βιβλίον ἀνήκει, Σκο-
πὸς τῆς διατάξεως εἶναι, ὅπως ὁ ἀγοράζων έντυπα
θροσκευτικοῦ περιεχομένου γνωρίζῃ τίνος δόγματος
διδασκαλία περιέχονται εἰς αὐτὰ καὶ μὴ γίνεται
λεία προσηλυτιστικῶν ἀναγνωσμάτων. Πρὸς ἐπιτυ-
χίαν τοῦ σκοποῦ ἐθεωρήθη μεταγενεστέρως καταλ-
ηλότερον νὰ μὴ γίνεται ἡ σφράγισις παρὰ τῶν Μη-
τροπόλεων, ἀλλὰ παρὰ τῶν ἰδίων πολιτῶν, διότι ἐξε-
δόθη ὁ νόμος ὑπ' ἀριθ. 1672/1939, ὅστις διὰ τοῦ
ἀρθρου 4 ὥρισεν ὅτι τὰ έντυπα ταῦτα δέον νὰ φέ-
ρῳσιν ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἐσωφύλλου δι' ἐμφα-
νῶν στοιχείων τὴν ἐνδειξὴν τῆς αἰρέσεως, ἧς τὴν δι-
δασκαλίαν περιέχουσιν. Πᾶς δὲ παραλαβὼν ἀποστα-
λέντα αὐτῶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τοιαῦτα έντυπα ὑπο-
χρεοῦται, πρὶν ἢ ὅπωςδήποτε θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν,
νὰ σφραγίξῃ ἐμφανῶς διὰ τῆς ἐνδείξεως τῆς αἰρέ-
σεως εἰς ἣν ἀνήκουσιν, εἰάν δὲν φέρῳσιν έντυπον
τὴν ἐνδειξὴν ταύτην (ἄρα καὶ εἰσηγ. ἐκθεσιν Νόμου
ὑπ' ἀριθ. 1672) ἢ παράβασις τῶν διατάξεων τούτων
ἀποτελεῖ ἀδίκημα τιμωρούμενον διὰ φυλακίσεως.

Τὰ ἀποστελλόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ βιβλία τῶν
Χιλιαστῶν εἰσάγονται διὰ τὸν ἀποκλειστικὸν σκοπὸν
τῆς ἐν Ἑλλάδι κυκλοφορίας, ἐπομένως καθίσταται

άπαραίτητος ή πρό τής κυκλοφορίας σφραγίσις, ής ή παράλειψις άποτελεί άδίκημα, ή δέ πολιτεία, μεριμνώσα διά την άποτροπήν τής τελέσεως άδικήματος, δικαιούται νά έπιζητήση την έπίθεσιν τής σφραγίδος, άφοϋ, κατά τό άρμόδιον πρός τοϋτο 'Υπουργείον τών Θρησκευμάτων, ή έπί τών βιβλίων έντυπος ένδειξις «έκδοσις Διεθνούς Συλλόγου Σπουδαστών τής Γραφής» δέν άποδίδει την πραγματικήν κατηγορίαν τών έν λόγφ έντύπων τής αίρέσεως τών Χιλιαστών ή Σπουδαστών τών Γραφών, τών μαρτύρων τοϋ 'Ιεχωβά, κατά δέ τόν νόμον εις την περίπτωσιν ταύτην δέον τά βιβλία νά σφραγίζωνται έμφανώς διά τής ένδειξεως τής αίρέσεως εις ήν άνήκουσιν.

'Η επικαλουμένη και προσαγομένη άπόφασις τοϋ Μονομελοϋς Πλημμελειοδικείου Χαλκίδος, ώς και τό βούλευμα τοϋ Συμβουλίου Πλημκων Δράμας, έκφράζουσι την κρίσιν τών έπί ώρισμένων ύποθέσεων δικαστών, και εκ τής εκτιμήσεως τών πραγματικών γεγονότων σχηματισάντων αυτήν, δέν άποτελοϋσι δέ δεδικασμένον έπί άλλων ύποθέσεων, έφ' ών ή κρίσις τών άρμοδίων έπίσης νά κρίνωσι δύναται νά είναι διάφορος.

'Επομένως συμφώνως τοις άνωτέρω ή έκδοθείσα διαταγή ύμών περί σφραγίσεως κλπ. τυγχάνει σύμφωνος πρός τό πνεϋμα τοϋ Νόμου.

Ο Νομικός Σύμβουλος τοϋ Κράτους
Σ. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ

Τό 'Υπουργείον Θρησκευμάτων και 'Εθνικής Παιδείας έκοινοποίησε τά έγγραφα ταϋτα πρός την 'Ι. Σύνοδον, τοϋς Σεβ. Μητροπολίτας τής 'Επικρατείας και τοϋς Θεοφ. 'Επισκόπους Κρήτης διά τοϋ κατωτέρω έγγράφου του :

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ 'Εν 'Αθήναις τη 28(1)1947
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
'Αρ. πρωτ. έμπ. 287

Πρός την 'Ιεράν Σύνοδον τής 'Εκκλησίας τής 'Ελλάδος, τοϋς Σεβ. Μητροπολίτας τής 'Επικρατείας και τοϋς Θεοφ. 'Επισκόπους τής Κρήτης.

'Εχομεν την τιμήν νά κοινοποιήσωμεν 'Υμίν κατωτέρω 1ον) τό ύπ' άρ. έμπ. 3657)13-11-46 έγγραφον ήμών πρός τό 'Υπουργείον τών Οικονομικών και 2ον) τό ύπ' άρ. 268)11-12-46 έγγραφον τοϋ παρά τῷ 'Υπουργείῳ Τ.Τ.Τ. Νομικοϋ Συμβούλου πρός τό 'Υπουργείον Τ.Τ.Τ., δι' οϋ άνακοινοϋται όμοφώνως άπόφασις τοϋ Νομικοϋ Συμβουλίου τοϋ Κράτους περί τών Χιλιαστικών έντύπων ὡπως εϋαρεστοϋμένοι λάβητε γνώσιν.

Αί άνωτέρω ένεργείαι προεκληθήσαν εκ τής παρόντοϋ κυκλοφορίας έν 'Ελλάδι Χιλιαστικών βιβλίων και περιοδικών έκδοδομένων είτε έν τη ήμεδαπή, είτε έν τη άλλοδαπή και κατ' έφαρμογήν τοϋ Ισχύοντος Α.Ν. 1672)39 «περί τροποποιήσεως τοϋ Α.Ν. 1363)-1938 περί κατοχυρώσεως τών διατάξεων τών άρθρων 1 και 2 τοϋ έν Ισχύϊ συντάγματος», οϋτινος τό 4 άρθρον έχει έπί λέξει :

'Έντυπα (βιβλία και περιοδικά) περιέχοντα θρησκευτικὰς διδασκαλίας, δέον νά φέρωσιν έπί τοϋ έ-

ξωφύλλου και έσωφύλλου, τά δέ περιοδικά, κάτωθι τοϋ τίτλου, έντυπον δι έμφανών στοιχείων την ένδειξιν τοϋ θρησκευματος ή τοϋ δόγματος ή τής αίρέσεως, ὡν την διδασκαλίαν περιέχουσιν.

Πὰς τις παραλαβών άποσταλέντα αὐτῷ εκ τοϋ έξωτερικοϋ ή έκδοϋς έν τη ήμεδαπή έντυπα. εκ τών έν τη προηγουμένη παραγράφῳ άναφερομένων ύποχρεοϋται, πριν ή ὀκωσδήποτε θέση εις κυκλοφορίαν, νά σφραγίση ταϋτα έμφανώς διά τής ένδειξεως τοϋ εις ὃ άνήκουσι θρησκευματος ή δόγματος ή αίρέσεως εἰαν δέν φέρωσιν έντυπον την ένδειξιν ταύτην. Ο παραβάτης τιμωρεΐται διά φυλακίσεως μέχρις έξ μηνών και χρηματικής ποινής χιλίων μέχρις εκατόν χιλιάδων δραχμῶν. Μετατροπή τής ποινής φυλακίσεως εις χρηματικήν δέν επιτρέπεται».

'Επειδή παρά ταϋτα διεπιστώθη επ' έσχάτων άρθρα κυκλοφορία Χιλιαστικών έντύπων άνευ τής κατά νόμον ένδειξεως, επί τε τοϋ έξωφύλλου και έσωφύλλου, τής αίρέσεως, ής διδασκαλίαν περιέχουσι, παρακαλοϋμεν ύμάς ὡπως, έχοντες ύπ' ὄψιν τό παρατεθεν σχετικόν άρθρον τοϋ Ισχύοντος Νόμου, ὡς και τό περιεχόμενον τών κοινοποιούμενων κατωτέρω έγγραφων, και έν συνεννόησει μετά τών έκασταχοϋ άρμοδίων δικαστικών, αστυνομικών, ταχυδρομικών και τελωνειακών αρχών, προβαίνητε έκάστοτε εις τας δεούσας ένεργείας πρός άπαγόρευσιν τής κυκλοφορίας τών πάσης φύσεως Χιλιαστικών έντύπων τών έκδοδομένων έν τῷ έξωτερικῷ και έξωτερικῷ, εἰαν δέν φέρωσιν επί τοϋ έξωφύλλου και έσωφύλλου δι' έμφανών στοιχείων την ένδειξιν τοϋ περιεχομένου των επί λέξει «ΑΙΡΕΣΙΣ τών Χιλιαστών» ή «ΑΙΡΕΣΙΣ τών Μαρτύρων τοϋ 'Ιεχωβά» ή «ΑΙΡΕΣΙΣ τών σπουδαστών τών Γραφών» συμφώνως πρός τό πνεϋμα και τόν σκοπόν τοϋ Νόμου 1672)39.

Ο Γεν. Διευθυντής Θρησκευμάτων
Ι. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Οί ύπό τών ένεργειών και άποφάσεων τούτων ύποχρεωθέντες εις την έφαρμογήν τοϋ Νόμου προπαγανδισται τοϋ Χιλιασμοϋ προσέφυγον εις τό Συμβούλιον τής 'Επικρατείας, τό ὅποιον και έξέδωκε την κατωτέρω άπόφασιν, δι' ής άπορρίπτει τας προσφυγὰς και χαρακτηρίζει νομίμως τας ένεργείας τής Διοικήσεως. 'Αριθ. 1661)1947

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
ΕΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΙ

Συγκείμενον εκ τών μελῶν αὐτοϋ Π. Πουλίστα Προέδρου, Κ. Κυριακοπούλου, Π. Μερτικοπούλου, Χ. Μητρέλια, Κ. Μηλιαρέση, Γ. Σπυροπούλου, 'Ι. Μανιάτη, Συμβούλων τής 'Επικρατείας, Δ. Μουρίκη και Γ. Σπυροπούλου, Παρέδρων τοϋ Συμβουλίου τής 'Επικρατείας :

Συνεδριάσαν δημοσίᾳ έν τῷ άκροατηρίῳ τοϋ τη εικοστή ενάτη (29η) 'Απριλίου 1947, παρόντος και τοϋ Γραμματέως τοϋ Συμβουλίου τής 'Επικρατείας Δ. Κοντογιάννη, ίνα δικάση τας κατωτέρω έκτιθεμένας ύποθέσεις επί ταίς από 17 Φεβρουαρίου 1947 και 20 Φεβρουαρίου 1947 αίτήσεσι :

των: 1) τῆς ἐν Ν. Ὑόρκη ἐδρευούσης Βιβλικῆς καὶ Φυλλαδικῆς Ἐταιρείας «ἡ Σκοπιά», παραστάσης διὰ τοῦ πληρεξουσίου τῆς δικηγόρου Γ. Μουρίκη, δυνάμει πληρεξουσίου, 2) τοῦ Ἀθανασίου Καρθνασίου, κατοικοῦ Ἀθηνῶν καὶ 3) τοῦ Πλάτωνος Ὑδραίου, κατοικοῦ ὠσαύτως, παραστάντων διὰ τοῦ Γ. Μουρίκη δικηγόρου, ὃν δῶρισαν ἐπ' ἀκροατηρίῳ,

κατὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Τ. Τ. Τ., παραστάντος διὰ τοῦ Δ. Καλλατζάκου Παρέδρου τοῦ Νομοῦ Συμβουλίου,

περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 195. 498)24298 τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Τ. Τ. Τ.

Ἀκοῦσαν τοῦ Εἰσηγητοῦ Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας Π. Μαρτικοπούλου, ἀναγνόντος καὶ ἀναπτύξαντος τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, καθ' ἣν τὸ ἱστορικὸν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ἔχει ὡς ἑπεται :

Ἐπὶ αἰτήσῃ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Τμήματος τοῦ «Διεθνοῦς Συλλόγου Σπουδαστῶν Γραφῆς» καὶ τῆς «Βιβλικῆς καὶ Φυλλαδικῆς Ἐταιρείας «ἡ Σκοπιά», τὸ Ὑπουργεῖον Τ. Τ. Τ., κατόπιν ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ γνωματεύσεως τοῦ Νομοῦ Συμβουλίου, ἀνεκοινώσε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 195. 498)24298 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1946 ἐγγράφου αὐτοῦ ὅτι δι' ἐγκυκλίου διατάχθησαν ἅπαντα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους ὅπως ἐπιδίδωσιν εἰς τοὺς παραλήπτας ταχυδρομικὰ δέματα καὶ μικροδέματα, ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχόμενα καὶ περιέχοντα βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἄλλα ἔντυπα, ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς εἰρημένης ἐταιρίας ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως πρὸ τῆς παραλαβῆς σφραγίζωνται ταῦτα, μερίμνη τῶν ἐνδιαφερομένων παραληπτῶν, τὰ μὲν βιβλία ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου, καὶ ἐσωφύλλου αὐτῶν, τὰ δὲ περιοδικὰ κάτωθι τοῦ τίτλου των διὰ σφραγίδος φερούσης, εὐκρινῶς τὴν ἔνδειξιν «*Αἴρεσις τῶν σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν*» ἢ «*αἴρεσις τῶν μαρτύρων τῶν Ἰεχωβά*». Κατὰ τῆς διοικητικῆς ταύτης πράξεως στρεφονται αἱ ὑπὸ κρίσιν περὶ ἀκυρώσεως αἰτήσεις 1) τῆς ἐν Ν. Ὑόρκη ἐδρευούσης Βιβλικῆς Φυλλαδικῆς Ἐταιρείας «ἡ Σκοπιά», 2) τοῦ Ἀθανασίου Καρθνασίου καὶ 3) τοῦ Πλάτωνος Ὑδραίου, ἀσκηθεῖσαι ἐμπροθέσμως. Ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως γεννῶνται τὰ ἑπόμενα ζητήματα :

1) Ἄν αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις λόγῳ συναφείας εἶναι συνεκδικαστέαι καὶ

2) Ἄν εἶναι βάσιμοι οἱ ἐν αὐταῖς λόγοι ἀκυρώσεως.

Ἐφ' ὧν ὁ Εἰσηγητὴς ἀνέπτυξε τὴν γνώμην αὐτοῦ.

Ἀκοῦσαν τοῦ πληρεξουσίου τῶν προσφευγόντων ἀναπτύξαντος καὶ προφορικῶς τοὺς λόγους τῶν αἰτήσεων καὶ αἰτησαμένου τὴν παραδοχὴν αὐτῶν, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργοῦ ζητήσαντος τὴν ἀπόρριψιν τούτων

Ἴδόν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα,

Σκεφθὲν κατὰ τὸν νόμον,

Ἐπειδὴ αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις ἐπιδιώκουσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 195. 498)24298 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1946 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Τ. Τ. Τ., δι' ἣς κατόπιν ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων, καὶ γνωματεύσεως τοῦ Νομοῦ Συμβουλίου, ἀνεκοινώθη εἰς τὴν ἐκ τῶν αἰτούντων Βιβλικὴν καὶ Φυλλαδικὴν Ἐταιρείαν «ἡ Σκοπιά», ὅτι διατάχθησαν ἅπαντα τὰ ταχυδρομικὰ Γραφεῖα τοῦ Κράτους νὰ ἐπιδίδωσιν εἰς τοὺς παραλήπτας ταχυδρομικὰ δέματα, προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ περιέχοντα βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἄλλα ἔντυπα ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἐταιρείας, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως πρὸ τῆς παραλαβῆς ταῦτα σφραγίζωνται μερίμνη τῶν παραληπτῶν, τὰ μὲν βιβλία ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἐσωφύλλου αὐτῶν, τὰ δὲ περιοδικὰ κάτωθι τοῦ τίτλου των διὰ σφραγίδος φερούσης εὐκρινῶς τὴν ἔνδειξιν «*αἴρεσις τῶν σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν*» ἢ «*αἴρεσις τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά*». Αἱ αἰτήσεις αὗται λόγῳ συναφείας εἶναι συνεκδικαστέαι, ἐμπροθέσμως δ' ἀσκηθεῖσαι καὶ κατ' ἐκτελεστικῆς πράξεως διοικητικῆς Ἀρχῆς στρεφόμεναι δεκταὶ τῆς οὐσίας καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέαι τυγχάνουσιν.

Ἐπειδὴ, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ προηγηθέντος τῆς προσβαλλομένης διοικητικῆς πράξεως ἐγγράφου τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ Θρησκευμάτων, τυγχάνοντος καὶ Καθηγητοῦ τῆς Δογματικῆς παρὰ τῆ Θεολογικῆ Σχολῆ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐκ τῆς σχετικῆς γνωματεύσεως τοῦ Νομοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, τὸ μέτρον, εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ προσβαλλομένη διοικητικὴ πράξις, ἐλήφθη πρὸς ἀπότροπὴν προσηλυτισμοῦ, δυναμένου νὰ ἐνεργηθῇ διὰ τῆς κυκλοφορίας τῶν βιβλίων καὶ ἐντύπων τούτων μεταξύ ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἀτελοῦς μορφώσεως, μὴ δυναμένων νὰ διακρίνωσιν ἢ ὑποπτεύσωσι τὰς μεταξύ τῆς διδασκαλίας τῶν ἐντύπων τούτων καὶ τῆς Ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς διδασκαλίας διαφορὰς καὶ δυναμένων νὰ παρασυρθῶσιν ἔνεκεν ἀγνοίας ἢ ἀπειρίας εἰς δόγμα ξένον πρὸς τὸ τῆς ὀρθοδόξου αὐτῶν πίστεως.

Ἐπειδὴ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, «ἡ ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶναι ἡ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, πᾶσα δὲ ἄλλη γνωστὴ θρησκεία εἶναι ἀνεκτὴ καὶ τὰ τῆς λατρείας αὐτῆς τελοῦνται ἀκωλύτως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἀπαγορευμένου τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ πάσης ἄλλης ἐπεμβάσεως κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας», πρὸς ἐφαρμογὴν δὲ τῆς ἀπαγορευούσης τὸν προσηλυτισμὸν κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας συνταγματικῆς διατάξεως ὁ Α. Ν. 1672)1939 «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α. Ν. 1363)1938 «περὶ κατοχυρώσεως διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος» (φ. 223) ἐν ἄρθρῳ μὲν 2 παρ. 2 καὶ 3 ὥρισεν,

ὅτι «προσηλυτισμός ἰδίᾳ εἶναι ἢ διὰ πάσης φύσεως παροχῶν ἢ δι' ὑποσχέσεως τοιούτων ἢ ἄλλης ἠθικῆς ἢ ὕλικῆς περιθάλψεως διὰ μέσων ἀπατηλῶν, διὰ καταχρήσεως τῆς ἀπειρίας ἢ ἐμπιστοσύνης ἢ δι' ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀνάγκης, τῆς πνευματικῆς ἀδυναμίας ἢ κουφότητος ἄμεσος ἢ ἔμμεσος προσπάθεια πρὸς διεΐσδυσιν εἰς τὴν θρησκευτικὴν συνειδησιν ἑτεροδόξων ἐπὶ σκοπῷ μεταβολῆς τοῦ περιεχομένου αὐτῆς παρ. 3. Ἡ ἐν σχολείῳ ἢ ἰδρύματι μορφωτικῷ ἢ φιλανθρωπικῷ ἐκτέλεσις τῆς πράξεως θεωρεῖται ὡς ἰδιαιτέρως ἐπιβαρυντικὴ αἰτία». Ἐν ἄρθρῳ δὲ 4 παρ. 1 καὶ 2 διαλαμβάνει, ὅτι «ἔντυπα (βιβλία καὶ περιοδικὰ) περιέχοντα θρησκευτικὰς διδασκαλίας, δεόν νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου καὶ ἐσωφύλλου, τὰ δὲ περιοδικὰ κάτωθι τοῦ τίτλου, ἔντυπον δι' ἐμφανῶν στοιχείων τὴν ἔνδειξιν τοῦ θρησκευματος ἢ τοῦ δόγματος ἢ τῆς αἵρέσεως, ὧν τὴν διδασκαλίαν περιέχουσιν, παρ. 2. Πᾶς τις, παραλαβὼν ἀποσταλέντα αὐτῷ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἢ ἐκδοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἔντυπα ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων, ὑποχρεοῦται, πρὶν ἢ ὀπωσδήποτε θέσῃ εἰς κυκλοφορίαν, νὰ σφραγίσῃ ταῦτα ἐμφανῶς διὰ τῆς ἐνδείξεως τοῦ εἰς ὃ ἀνήκουσι θρησκευματος ἢ δόγματος ἢ αἵρέσεως, ἐὰν δὲν φέρωσιν ἔντυπον τὴν ἔνδειξιν ταύτην. Ὁ παραβάτης τιμωρεῖται.....».

Ἐπειδὴ τὸ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει παρατεθὲν ἄρθρον 1 τοῦ Συντάγματος, τελοῦν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν, ἀναγνωρίζει μὲν τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἀκώλυτον τέλεσιν τῶν τῆς λατρείας ὑπὸ τῶν ἐν Ἑλλάδι ὁπαδῶν ἄλλων θρησκειῶν, δογματῶν ἢ αἵρέσεων, ἀλλὰ θεσπίζει ἰδιάζουσαν θέσιν ὑπὲρ τῆς θρησκείας τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἣν ἀνακηρύσσει ὡς ἐπικρατοῦσαν, οὐ μόνον διότι αὕτη ἀποτελεῖ τὴν θρησκείαν τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι αὕτη ἀπὸ τῶν πρώτων αἰῶνων τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς ἔχει συνυφανθῆ μετὰ τῆς ἱστορίας καὶ αὐτῆς τῆς ὀπιστάσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Κατὰ τῆς θρησκείας -δὲ ταύτης ἀπαγορεύει τὸν προσηλυτισμὸν καὶ πᾶσαν ἄλλην ἐπέμβασιν ὃ συνταγματικὸς νομοθέτης. Ἡ ἀπαγορεύουσα τὸν προσηλυτισμὸν συνταγματικὴ διάταξις, ὀρθῶς καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἐρμηνευθεῖσα, ἐπιβάλλει οὐ μόνον εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην τὴν θέσπισιν τῶν προσηκουσῶν διατάξεων πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ἀπαγορεύσεως ταύτης, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διοίκησιν τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων ἐκάστοτε διοικητικῶν μέτρων πρὸς παρακώλυσιν τοῦ προσηλυτισμοῦ, καὶ ἐν ἐλλείψει ἔτι ἐιδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως. Ἄλλως τε κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Συντάγματος, ὁ Βασιλεὺς ὡς ἀρχηγὸς τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ὀφείλει νὰ προστατεύῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τῶν Ἑλλήνων, τὴν αὐτὴν δ' ὑποχρέωσιν

ὑπέχει καὶ ἡ Διοίκησις, ἥς ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἀρχηγός.

Ἐπειδὴ, πρὸς κατοχύρωσιν τῆς ἀπαγορευούσης τὸν προσηλυτισμὸν κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας συνταγματικῆς διατάξεως, αἱ ἐν τῇ τρίτῃ σκέψει παρατεθεισοὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ. ν. 1672)1939 ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1 θέτουσι τὸν κανόνα, ὅτι ἔντυπα (βιβλία καὶ περιοδικὰ) περιέχοντα ξένας πρὸς τὰς τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας θρησκευτικὰς διδασκαλίας, δεόν νὰ φέρωσιν ἔντυπον δι' ἐμφανῶν στοιχείων τὴν ἔνδειξιν τοῦ θρησκευματος ἢ τοῦ δόγματος, ἢ τῆς αἵρέσεως, ὧν τὴν διδασκαλίαν περιέχουσιν, ἐν δὲ τῇ παρ. 2 ἐπιβάλλουσι τὴν κατὰ τὸν τρόπον ἐμφανῆ σφράγισην διὰ τῆς τοιαύτης ἐνδείξεως τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀποστελλομένων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἐκδιδομένων ἐντύπων, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος, ἂν δὲν φέρωσιν ἔντυπον τὴν ἔνδειξιν ταύτην. Ἡ διὰ τῆς ἐνδείξεως τοῦ θρησκευματος ἢ δόγματος ἢ τῆς αἵρέσεως σφράγιση τῶν βιβλίων καὶ ἐντύπων τούτων προδήλως σκοπεῖ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν ἐκείνων ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν, οἵτινες ἀνήκουσιν εἰς τὴν θρησκείαν τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, χωρὶς ποτε ν' ἀπαγορεύῃ αὐτοῖς τὴν ἀνάγνωσιν ἑτεροδόξων ἐντύπων οὔτε τὴν ἀποδοχὴν οἰουδήποτε ξένου δόγματος ἢ αἵρέσεως. Εἰς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἀποβλέπουσα καὶ ἡ τελευταία διάταξις τῆς παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 4 δὲν ἐννοεῖ τὴν ἅμα τῇ κυκλοφορίᾳ ἐκάστου ἐντύπου σφράγισην, ἥς ὁ ἔλεγχος θὰ ἦτο ἄκρως δυσχερής, ἀλλὰ ρητῶς ἀπαιτεῖ, ἐπὶ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων, τὴν πρὸ πάσης θέσεως εἰς κυκλοφορίαν σφράγισην, ἂν τὰ ἔντυπα ταῦτα δὲν φέρωσι τὴν ἔνδειξιν. Λαμβανομένου ὅμως ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ παράκολλούθησις καὶ διωξις τῶν παραβατῶν δὲν εἶναι εὐχερής, δὲν ἀποκλείεται εἰς τὴν Διοίκησιν νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν σφράγισην ταύτην πρὸ τῆς κυκλοφορίας διὰ διοικητικῶν μέτρων, οἷον τὸ διὰ τῆς προσβαλλομένης διοικητικῆς πράξεως ληφθέν, δεδομένου ὅτι ἡ διοίκησις, καὶ ἄνευ ἐιδικῆς νομοθετικῆς διατάξεως, ὀφείλει ἐκ τῆς συνταγματικῆς ἐπιταγῆς νὰ λάβῃ τὰ προσήκοντα πρὸς παρακώλυσιν τοῦ προσηλυτισμοῦ διοικητικὰ μέτρα, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει ρηθέντα. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης ἑταιρείας, ὅτι δυνατόν τὰ ἀποστελλόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ βιβλία καὶ ἔντυπα αὐτῆς νὰ μὴ κυκλοφορήσωσι, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ βάσιμος, διότι ἀναμφιλέκτως ταῦτα προορίζονται διὰ τὴν κυκλοφορίαν καὶ πρὸς τοῦτο ἀποστέλλονται κατὰ δέματα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς τὴν ἡμεδαπὴν.

Ἐπειδὴ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, ὀρίζον ὅτι «ἐκάστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ προφορικῶς, ἐγγράφως καὶ διὰ τοῦ τύπου τοὺς στοχασμοὺς τοῦ τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους. Ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. Ἡ λογοκρισία ὡς καὶ πᾶν ἄλλο προληπτικὸν μέτρον ἀπαγορεύε-

ται.....», σκοπεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκδηλώσεως καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν ἰδεῶν, ἰδίᾳ δ' ἐπιστημονικῶν καὶ πολιτικῶν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀνθρώπων. Δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῇ ἐπιτρέπον διὰ τοῦ τύπου τὸν προσηλυτισμὸν κατὰ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας, ὃν ρητῶς ἀπαγορεύει τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ Συντάγματος, διότι ἄλλως ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης, ἐπιτρέπων διὰ τοῦ ἄρθρου 14 ὅ,τι ἀπαγορεύει ἐν ἄρθρῳ 1, θὰ καθιέρου τὴν ἑαυτοῦ περιγραφὴν, τοιαύτη δ' ἐρμηνεῖα τῶν συνταγματικῶν διατάξεων τυγχάνει λογικῶς ἀπαράδεκτος. Ἐπὶ πλέον ὅμως τὸ προσβαλλόμενον διοικητικὸν μέτρον ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἐντύπων καὶ βιβλίων, ἅτινα δὲν περιέχουσι τοὺς στοχασμοὺς τῶν κυκλοφορούντων αὐτὰ ἐν Ἑλλάδι, ἀλλὰ τὰς διδασκαλίας μιᾶς ξένης αἰρέσεως, οὔτε λογοκρισίαν ἐπιβάλλει, οὔτε τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν ἀποκλείει, σκοπεῖ δ' ἀπλῶς νὰ προστατεύσῃ τὴν ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν, κατὰ τὰ ἐν ταῖς προηγουμέναις σκέψεσι λεχθέντα.

Ἐπειδὴ, κατὰ τὰ ἐν τῷ φακέλλῳ στοιχεῖα καὶ δὴ τὸ ὑπ' ἀριθ. 1841)1947 ἔγγραφο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὰ ἐν λόγῳ ἔντυπα καὶ βιβλία τῆς αἰτούσης ἑταιρείας περιέχουσι τὰς διδασκαλίας τοῦ λεγομένου δόγματος τῶν σπουδαστῶν τῆς Γραφῆς ἢ τῶν μαρτύρων τοῦ Ἰσχωβά, ὅπερ εἶναι αὐτὴ ἢ γνωστὴ αἵρεσις τῶν χιλιαστῶν. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπομνήματος τῆς αἰτούσης ἀλλοδαπῆς ἑταιρείας καὶ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς, σκοπὸς ταύτης εἶναι καὶ ἡ διάδοσις τῶν διδασκαλιῶν τῆς εἰρημένης αἰρέσεως, μὴ ἀποκλειομένου καὶ τοῦ προσηλυτισμοῦ (πρβλ. ὑπομνήματος φύλλον 18—19 «τὸ πνεῦμα τοῦ προσηλυτισμοῦ καὶ τῆς προπαγάνδας εἶναι ἀχώριστον ἀπὸ τὴν πίστιν καὶ ἀποτελεῖ οὐσιώδες μέρος τῆς ἐλευθερίας»). Ὅθεν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν συνταγματικῶν καὶ λοιπῶν διατάξεων κεῖται τὸ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ληφθὲν διοικητικὸν μέτρον, οἱ δ' ἐναντίοι λόγοι ἀκυρώσεως ἐλέγχονται νόμῳ ἀστήρικτοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἐπειδὴ ὁ τῶν αἰτούντων ἰσχυρισμὸς, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη διοικητικὴ πράξις παραβιάζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τὴν ἀνεξιθρησκείαν, τὴν καθιερωμένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Συντάγματος, στερεῖται παντὸς ἐρείσματος. Διότι ναί μὲν, ὡς καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ σκέψει εἴρηται, τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Συντάγματος θεσπίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ἀλλὰ ταύτην οὔτε τὸ προσβαλλόμενον διοικητικὸν μέτρον θίγει, ἅτε οὐδεμίαν πίεσιν ἢ ἐνόχλησιν ἐπὶ τῶν συνειδήσεων ὁπαδῶν ξένων δογμάτων ἢ αἰρέσεων ἐπιβάλλον, οὔτε τις ἐν Ἑλλάδι, τῇ κοιτίδι τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν, διενόηθη ποτὲ νὰ θίξῃ. Ἄλλως τε δὲν εἶναι κἄν λογικῶς νοητόν, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Πολιτεία, προστατεύουσα κατὰ συνταγματικὴν ἐπιταγὴν τὴν ἐπικρατοῦσαν

ΜΙΑ ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΔΙΑΣΑΦΗΣΙΣ

Ἡ «Καθολικὴ» εἰς τὸ φύλλον τῆς 9ης Αὐγούστου ἐ.ξ. ἔγραψεν ἓνα σημείωμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπικρίνει τὸ σημεῖον τῆς μελέτης μας περὶ ἰδιαζουσῶν μορφῶν τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας, ποῦ ἀναφέρεται εἰς τὸ περὶ Ἐσχατολογίας τῶν δύο Ἐκκλησιῶν κεφάλαιον. Γνωματεύει μάλιστα ὅτι ἀγνοούμεθα τὴν ὑπαρξίν τῆς Κολάσεως. Παραπέμπομεν τὸν Καθολικὸν συντάκτην εἰς τὸ ἴδιον κεφάλαιον τῆς μελέτης μας καὶ τοῦ ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν νὰ μελετήσῃ ἐκ νέου τὰς σχετικὰς σελίδας καὶ μάλιστα ἐκεῖ ὅπου λέγεται ρητῶς ὅτι «ἡ Κόλασις εἶναι δημιουργία τῆς κακῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας, ἢ ὁποῖα ἐνεφυσήθη εἰς τὸν ἄνθρωπον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ», καὶ ἀλλαχού ὅτι «μέσα εἰς τὴν συσσώρευσιν τοῦ σκότους τῶν ἁμαρτιῶν ἐγκαθιδρύεται ἡ κόλασις» καὶ ἐκεῖ ὅπου ἀναφέρεται ὅτι «ἡ διαπίστωσις τοῦ σκότους ἐντὸς τῆς συνειδήσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ συναίσθησις ποῦ παρέχει ἡ ἐξησθενημένη μετὰ τὴν ἁμαρτίαν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ ἐντὸς τῆς ἐλευθέρως πρόσωπικότητος τοῦ ἁμαρτωλοῦ ὅτι ὑπάρχει ἀγαθὸς καὶ φωτεινὸς κόσμος ἀφ' ἑτέρου, γεννοῦν τὸν ἔλεγγον, τὴν θλίψιν καὶ τὸν πόνον ἀπὸ τῆς ἐκπτώσεως, ἀπὸ τῆς στερησεως τοῦ θείου φωτός καὶ τῆς χαρᾶς τῶν δικαίων». Ἴσως ἔταράχθη ἡ συνείδησις τοῦ καθολικοῦ συντάκτου, διότι ἐχαρκτηρίσαμεν τὴν κόλασιν ὡς ὑποκειμένην κατάστασιν, καὶ ἐδῶ ἀνεκάλυψε τὴν ἀρνησιν τῆς ἀντικειμενικῆς ὑπάρξεως τῆς Κολάσεως, ἢ διότι δὲν ἀνέυρε πουθενὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ὡς αἰωνίου. Ἄλλ' ἡμεῖς δὲν ἐγράφομεν Δογματικὴν διὰ νὰ ἀνεύομεν λεπτομερῶς τὴν σκέψιν μας ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἀφοῦ σκοπὸς μας ἦτο ὁ τονισμὸς τῶν ἀποχρώσεων,

.....
ἐν Ἑλλάδι θρησκείαν, θὰ ἦτο ποτε δυνατόν, ἰδίᾳ δ' ὑπὸ τὸ καθεστῶς συνταγματικῶς κατωχυρωμένης πολιτικῆς ἐλευθερίας, ν' ἀσκήσῃ οἰανδῆποτε πίεσιν ἐπὶ ἀλλοδόξων συνειδήσεων. Ἐντεῦθεν ὅμως δὲν καταργεῖται ἡ συνταγματικῶς θεσπισθεῖσα προστασία τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας καὶ ἰδίᾳ ἐκείνων ἐκ τῶν ὁπαδῶν αὐτῆς, οἵτινες ἐξ ἀγνοίας ἢ ἀπειρίας δύνανται νὰ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τοῦ προσηλυτισμοῦ ξένων δογμάτων.

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, ἀπορριπτεῖται ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν αἱ ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεις.

Διὰ ταῦτα

Συνεκδικάζον τὰς ὑπὸ κρίσιν περὶ ἀκυρώσεως αἰτήσεις, ἀπορρίπτει αὐτάς.

Διατάσσει τὴν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου κατάπτωσιν τῶν κατατεθέντων παραβόλων καὶ

Καταψηφίζει τῶν αἰτούντων τὴν ἐκ δραχμῶν ἑβδομήκοντα πέντε χιλιάδων (75.000) δικαστικῆν τοῦ Δημοσίου δαπάνην καὶ τὰ τέλη.

Ἐκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη ἐν Ἀθήναις τῇ εἰκοστῇ ἐνάτῃ (29ῃ) Ἀπριλίου 1947, ἐδημοσιεύθη δ' αὐτόθι ἐκτάκτως τῇ 24ῃ Ἰουλίου ἰδίου ἔτους.

Ὁ Πρόεδρος

ΠΑΝ. ΠΟΥΛΙΤΣΑΣ

Ὁ Γραμματεὺς

Δ. ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

πού ἔδωκαν εἰς τὴν ζωὴν τῶν αἰ δύο Ἐκκλησίαι ἐν τῇ οἰκειοποιήσει τῆς ἐξ ἀποκαλύψεως χριστιανικῆς ἀληθείας. Ἐσημειώσαμεν ὅμως ὅτι ἡ προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐλευθερία του, εἶναι πνοὴ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὄχι ἀπόρροια σαρκὸς καὶ αἵματος, ὡς δογματίζον αἱ ὕλιστικαὶ φιλοσοφικαὶ σχολαί. Ἐντεῦθεν ἡ ἀνθρωπίνῃ προσωπικότης φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ αἰωνίου, τοῦ ἀκατάλυτου. Ἡ αἰωνιότης ὅθεν τῆς Κολάσεως προκύπτει ἀπὸ τὴν αἰωνιότητα πού ἔχει τὸ πρόσωπον ὡς εἰκὼν Θεοῦ, ὡς ἀκατάλυτος ὑπαρξίς, ὡς ἐπιβίωσις μετὰ θάνατον, ὡς ζωὴ αἰώνιος εἴτε σκοτεινὴ καὶ πλήρης πικρίας καὶ ὀδυνῶν, εἴτε ἀγία καὶ φωτόλουστος, ἔμπλεως δόξης καὶ χαρᾶς. Ὅταν λέγωμεν ὅτι ἡ Κόλασις εἶναι ὑποκειμενικὴ, δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' ἀντιθέτως, ὅτι τὸ πρόσωπον ὡς ὑποκειμενον εἶναι ἡ πνευματικὴ πραγματικότης εἰς αἰώνιον καὶ ἀκατάλυτον ὑπαρξίαν. Ἄλλως τε εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον τῆς Βασιλείας τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ οἱ ἄνθρωποι πάσης ἐποχῆς, παντὸς τόπου καὶ χρόνου, ὡς ὑποκείμενα, ἁμαρτωλοὶ ἢ δίκαιοι, ἀποτελοῦν τὴν πραγματικότητα, καὶ ἡ ζωὴ τῶν αὐτῶν ἢ ἐκείνῃ χαρακτηρίζουν τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ θεοῦ σχεδίου. Εἰς τὴν μελέτην μας ἠθελήσαμεν νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία τείνει νὰ δεχθῇ τὴν Κόλασιν ὡς χώρον ἰδιαιτέρου, πού προσδιορίσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ Δημιουργοῦ. Τὸ νὰ ἐξη ὅμως καθορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τῆς θείας Οἰκονομίας ἕνας χώρος προωρισμένος διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς ὡς τόπος κολάσεως, εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν θείαν εὐσπλαγχνίαν.

Ὁ χώρος ὅμως καὶ ὁ χρόνος εἶναι ἐννοιαὶ καὶ συνθῆκαι τῆς ὑπάρξεως οἰουδήποτε πράγματος πού ἰσχύουν διὰ τὸν παρόντα κόσμον. Ἡ αἰωνιότης εἶναι ἐκτὸς χώρου καὶ χρόνου. Ἡ αἰωνιότης εἶναι τὸ αἰώνιον παρόν. Τὸ παρόν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶναι μία φευγαλέα στιγμή πραγματοποιήσεως ἐκάστοτε τοῦ μέλλοντος, στιγμή ἀεναίου μεταβολῆς τοῦ τελευταίου εἰς παρελθόν. Ἐντὸς τῆς αἰωνιότητος παραμένει ἡ προσωπικότης ὡς δημιουργητὴ ἀκατάλυτον, ὡς γέννημα θείας πνοῆς, καὶ ζῆ αἰώνιος κατὰ τὸ ἴδιον νόημα πού προσέτιμησε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ τὰς κακὰς ἢ ἀγαθὰς πράξεις πού ἔπραξε κατὰ τὸν ἐπίγειον βίον τῆς. Ἡ δοξασία ὅτι ἡ αἰωνιότης δὲν εἶναι παρὰ μεταφυσικοποιήσις, μετατόπισις τῆς παρουσίας ζωῆς καὶ συνέχεια τῆς τελευταίας μὲ τὰς αὐτὰς συνθῆκας, ὡς εἶναι αἱ συνθῆκαι τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου, στερεῖται σοβαρότητος. Οὐδέποτε ἡ αἰωνιότης δύναται νὰ θρυμματισθῇ εἰς χώρους καὶ χρόνον-διανυόμενον ἀδιαλείπτως καὶ χωρὶς τέρμα ὡς ἀπειρον εἰς μαθηματικὴν ἐννοιαν. Ἡ αἰωνιότης, ἐπαναλαμβάνομεν, εἶναι ὑπέρβασις τῶν ἐννοιῶν αὐτῶν, εἶναι τὸ αἰώνιον παρόν, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἀνθρωπίνῃ προσωπικότης ὡς ἰδιαιτέρα πνοὴ Θεοῦ φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ αἰωνίου, τοῦ ἀκατάλυτου, ἡ ἁμαρτωλὴ κατάστασις τῆς, ἡ αὐτοκαταδίκη τῆς, ἡ ἡ ἀγίότης τῆς, ἡ δικαιοσύνη τῆς ἔχουν τὸν χαρακτῆρα τοῦ αἰωνίου.

Ἄλλὰ ἡ ἀνθρωπίνῃ αὐτῇ προσωπικότης δὲν παραμένει μεμονωμένη ἐντὸς τοῦ κόσμου. Τὸ πρόσωπον

τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἡ ὑψίστη ἀξία ἐντὸς τῆς Ἱστορίας, δὲν συμπύκνεται πρὸς τὸ ἄτομον πού εἶναι κυρίως βιολογικὴ ἀξία. Τὸ πρόσωπον δὲν δύναται νὰ νοηθῇ χωρὶς τὴν ἀναφορὰν του εἰς ἄλλους ὁμοίους του. Τὸ πρόσωπον κατακτῆ ἑαυτὸ καὶ χωρεῖ εἰς τὴν δλοκλήρωσιν του ἐντὸς τῶν θυσιῶν τοῦ χάριτος τῶν ἄλλων, ἐντὸς τῆς ἀγάπης του πρὸς τοὺς συνανθρώπους του. Τὸ πρόσωπον εἰς τὴν μεταφυσικὴν του ἐννοιαν εἶναι κεινωνικόν. Τὸ βάθος του, τὸ νόημά του τὸ καθορίζει ἡ βίωσις τῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινωνικοῦ Συνόλου, τοῦ ὁποίου ἡ ὑψηλότερα, ἡ πνευματικωτέρα ἔκφρασις εἶναι ἡ Ἐκκλησία. Ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας τὰ πρόσωπα, αἱ ψυχαί, ἠνωμένοι ἐν τῇ αὐτῇ πίστει, ἐν ἀγάπῃ καὶ εὐκρινείᾳ πρὸς ἀλλήλας, ἐργαζόμενα ἀγωγγίστως καὶ μετὰ πίστιν εἰς τὴν πρόβδον τῆς θείας βασιλείας ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκπληροῦν τὸ θεῖον σχέδιον τῆς ἀναγεννήσεως, τῆς ἀναδημιουργίας τῆς ζωῆς καὶ ὅλης τῆς Κτίσεως. Τὸ πλήρωμα τῆς στρατευομένης αὐτῆς Ἐκκλησίας ἀνευρίσκειται ἐντὸς τῆς θριαμβουσίης ἐν τῷ οὐρανῷ Ἐκκλησίας, ἐντὸς τοῦ θεοῦ φωτὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ἐντὸς τοῦ θριάμβου τῆς βασιλείας του, πού εἶναι βασιλεία πλήρους ἀγάπης καὶ δικαιοσύνης εἰς τὸν κόσμον.

Τώρα διατὶ ἕνας Καθολικὸς ἀνεμίχθη εἰς μίαν ὑπόθεσιν πού ἀφορᾷ ἕνα Ὀρθόδοξον Ἱερόαρχον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν του; Δὲν εἶρε τίποτε ἄλλο νὰ σημειώσῃ ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ Ἱεράρχου τούτου, παρὰ ἐπρόσεξε μόνον τὰ σημεῖα αὐτὰ τῆς Κολάσεως; Ἴσως ἐφοβήθη μήπως κατὰ τὴν σημειωθεῖσαν ἀντίληψιν τῆς Κολάσεως ἐξαερισθῇ τὸ Καθατήριον πῦρ καὶ δὲν καταστῇ δυνατὸν νὰ διέλθουν διὰ τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ χώρου οἱ ἁμαρτωλοὶ, αἱρετικοὶ ἢ σχισματικοὶ, ὅσοι ζοῦν ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας του, ἀφοῦ ἐκτὸς αὐτῆς δὲν ὑπάρχει σωτηρία; Πού ἀποδοτέα τόση ὀργή πού τὸν ὀδηγεῖ νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν συγγραφέα τῆς ἐπιკρινομένης μελέτης ὡς ὑπερβαλόντα εἰς προοδευτικότητα καὶ αὐτοὺς τοὺς φίλους του δῆθεν διαμαρτυρομένους; καὶ συνιστᾷ εἰς τοὺς Καθηγητὰς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου τὴν λήψιν μέτρων, τὴν ἀνασκευὴν τῆς μελέτης πού τὸν ἐτάραξε τόσον πολὺ; Ὁ Καθολικὸς πού γράφει εἰς τὴν «Καθολικὴν» εἶναι ἠνωχλημένος ὄχι δι' ἄλλον λόγον, ἀλλὰ διότι ἐσημειώσαμεν ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία «διεφύλαξεν ἀναλλοιώτως ὅτι παρελάβε» καὶ διότι ἐνεφανίσθη αὐτὴν ὡς τὴν γνησιωτέραν, τὴν φωτεινότεραν Ἐκκλησίαν, πού ἀνταποκρίνεται περισσότερον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ θεοῦ σχεδίου ἐντὸς τῆς Ἱστορίας. Αὐτὸς εἶναι ὁ βαθύτερος λόγος τῆς ἐξεγέρσεως τῆς καθολικῆς του συνειδήσεως.

† Ὁ Σάμον ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Οἱ μεγαλειότεροι ἀνόητοι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶναι οἱ ἁμαρτωλοὶ.

Ἡ διδασκαλία οὐδενὸς φιλοσοφικοῦ συστήματος δύναται νὰ παράσχη τόσον μεγάλην ἀνάπαυσιν εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ὅσον ἡ διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ μετάνοια εἶναι μία εὐχάριστος λύπη πολὺ γλυκύτερα τῆς χαρᾶς τῆς ἁμαρτίας.

Ο ΑΓΙΟΣ ΦΑΝΟΥΡΙΟΣ

Ὁ ἐκ τῶν ἐν Φαναρίῳ ἄλλοτε διαπρεπῶν Λογάρων τοῦ Γένους ἐλλόγιμος κ. Σοφοκλῆς Ἀβραάμ Χουδαβερδύλους Θεόδοτος ὁ Τυανεύς, Μέγας Δικαιοφύλαξ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν μελέτην τοῦ «Πῶς περιεσώθησαν αἱ ὀμίλια Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου»¹ ἀναγράφει ἐν τέλει ὅτι ἐν Ἀθήναις δὲν ὑπάρχει ναὸς τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου, εἰ μὴ περιεσώθη ἐν προσκυνητάριον², ἐν ᾧ ὑπάρχουν 14 Ναοὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, 10 τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ εἰς μάλιστα τοῦ ἀνυπάρκτου Ἁγίου Φανουρίου. Εἶναι ἀληθές ὅτι μέχρι τινὸς ὁ Ἅγιος Φανούριος ἐθεωρεῖτο ὡς νεοφανῆς Ἅγιος καὶ κατ' ἄλλους ἀνυπάρκτος, μάλιστα προεδρεύοντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Μελετίου ἐξεδόθη ἐγκύκλιος, δι' ἧς ἐκηρύσσεται ὁ Ἅγιος Φανούριος ἀνυπάρκτος καὶ ἀπηγορεύεται ὁ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Φανουρίου ἐγκαινισμὸς Ναῶν. Ἐγένετο δὲ τοῦτο, διότι πρὸ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν Θεοκλήτου ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Σύρου Μεθόδιος ἐγκαινίασε νεόδμητον Ναὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγίου Φανουρίου ἐν Παγκρατίῳ Ἀθηνῶν παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Κατόπιν τούτου ἐπιστεύθη ὄντως ὅτι ὁ Ἅγιος Φανούριος ἦτο ἀνυπάρκτος Ἅγιος. Ἀπεδείχθη ὅμως κατόπιν ἐρεύνης ὅτι ὁ Ἅγιος Φανούριος εἶναι ὑπάρκτος Ἅγιος, ἡ δὲ Ἱερά Σύνοδος ἀταλαιπώρως προέβη εἰς τοιοῦτον σοβαρὸν διάβημα νὰ ἀποκηρύξη ἐπισήμως ἕναν Ἅγιον μάρτυρα μάλιστα τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας πρὶν ἢ συμβουλευθῆ μηδὲ τὴν Χριστιανικὴν Ἀρχαιολογίαν, μηδὲ τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας. Ἦτο δὲ καὶ αὐθαίρετος ἡ πράξις αὕτη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διότι οὐδεὶς ἰσχυρίσθη ὅτι ὁ Ἅγιος Φανούριος εἶναι ἀνυπάρκτος Ἅγιος, ἐλέχθη μόνον ὡς Ἅγιος νεοφανῆς, ἐλέχθη δηλ. καὶ ἐγράφη ὅτι ἀγνοεῖται ἡ ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς καὶ ἡ πατρις τοῦ Ἁγίου. Ὅτι δὲ ἐν τῇ νήσῳ Ρόδῳ εἰς τὰ ἐρείπια τοῦ φρουρίου εὐρέθησαν ἐρείπια Ναοῦ, εἰς τοιχογραφίαν τοῦ ὁποίου παρίστατο στρατιωτικὸς Ἅγιος με δώδεκα μάρτυρια περίεξ βασιανιζόμενος καὶ με ἐπιγραφὴν «ὁ Ἅγιος Φανούριος». Ἐκλήθη λοιπὸν ὁ Ἀρχιερεὺς τοῦ τόπου Νεῖλος λεγόμενος, ὅστις δι' ἐνεργειῶν του ἐδόθη ἄδεια καὶ ᾠκοδομήθη ὁ Ναὸς εἰς δόξαν τοῦ Ἁγίου Φανουρίου. Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ ἀνυπάρκτου Ἁγίου, ἀλλὰ περὶ νεοφανοῦς, ἀφοῦ αἱ Ἀγιολογικαὶ πηγαί, ὡς εἶναι ὁ Συναξαριστής, διὰ μακρῶν περιγράφουσι τὴν

βιογραφίαν τοῦ Ἁγίου¹. Καὶ ὁ χρόνος δὲ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ Ἁγίου ἐν Ρόδῳ δύναται νὰ ὑπολογισθῆ ἂν ἐρευνηθῶσιν οἱ Ἐπισκοπικοὶ κατάλογοι Ρόδου καὶ καθορισθῆ ὁ χρόνος τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Νεῖλου. Ὁ Συναξαριστής ἀναγράφει καὶ θαῦμα τοῦ Ἁγίου, ὅπερ ἔκαμε ἀπελευθερώσας τρεῖς ἐκ Κρήτης Ἱερεῖς αἰχμαλωτισθέντας ἐν Ρόδῳ. Ἦσως δὲ τὸ θαῦμα τοῦτο σχετίζεται μετὰ τὰς ἀνευρεθείσας τοιχογραφίας τῆς εἰκόνας τοῦ Ἁγίου ἐν Κρήτῃ, νομίζω ἐν Ἡρακλείῳ, ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας κ. Ν. Καλογεροπούλου πρῶην Διευθυντοῦ ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ τῶν Θρησκευμάτων, ὅστις τὰς περιγράφει ἀνακαλυφθείσας ἐν Κρήτῃ καὶ ἐν ταῖς τῶν Μετεώρων Μοναῖς εἰς ὠραίαν αὐτοῦ μελέτην εἰς τεύχος περὶ Βυζαντινῶν μνημείων. Εὐκόλον λοιπὸν εἶναι ἡ μελέτη περὶ τῆς ἐποχῆς τῶν τοιχογραφιῶν τούτων καὶ ἡ ἀκμὴ τοῦ Μητροπολίτου Ρόδου Νεῖλου νὰ μᾶς ἀποκαλύψῃ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀνευρέθη ἐν Ρόδῳ ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Φανουρίου, ἡ ἴσως πιθανὸν οὗτος νὰ εἶναι νεώτερος τῶν τοιχογραφιῶν τῆς Κρήτης καὶ τῶν Μετεώρων. Δὲν πρόκειται λοιπὸν περὶ ἀνυπάρκτου Ἁγίου, ἀλλ' Ἁγίου ἀρχαίου νεοφανοῦς ἡμῖν, τὸν ὁποῖον ἡ ἐπιστήμη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σωζομένων γραπτῶν μνημείων δύναται νὰ καθορίσῃ. Ἐσπευσε λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία δι' ἐπιπολαίας πράξεως νὰ διαγράψῃ ἀπὸ τὸ Ἀγιολόγιον αὐτῆς ἕναν ἀρχαῖον μάρτυρα λησμονηθέντα ὑπὸ τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ ἀποκαλυφθέντα ἡμῖν διὰ γραπτῶν μνημείων. Καὶ ὀρθὸν εἶναι ἤδη μίαι τοιαύτη ἐκ πλάνης ἐκδοθεῖσα ἐγκύκλιος νὰ ἀκυρωθῆ, θίγουσα τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα τῶν χριστιανῶν.

Ἐν Καρδίτῃ † Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

1. Πρβλ. *Κωνσταντῖον Δουκάκη* Μέγας Συναξαριστής τόμος 8ος Ἀύγουστος σελ. 394 Ἀθήναι 1894.

Εἰς τὸ δημοσίευμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος (1 Αὐγ.) με ἐπιγραφὴν «Δημήτριος Κ. Βυζάντιος» ἀντὶ «στηρίξας τὸ τεμάχιον τοῦ χαλκοῦ ἐπὶ ἀργυροῦ ἐπενδύτου διὰ δαπάνης δὲ τῆς Κυρίας Μπεϊζαδῆ Μαυρομιχάλη καὶ τῆς Κυρίας Βαρβάρας Βράζμαν...» γραπτέον «στηρίξας τὸ τεμάχιον τοῦ χαλκοῦ ἐπὶ ἀργυροῦ ἐπενδύτου διὰ δαπάνης τῆς Κυρίας Μπεϊζαδῆ Μαυρομιχάλη, ἐπιχρυσωθέντος διὰ δαπάνης τῆς Κυρίας Βαρβάρας Βράζμαν...» καὶ ἀντὶ Δημ. Ν. Τζάνης γραπτ. Δημ. Π. Τζάνης.

Ἄει ἀμβολιεργὸς (=ἀναβλητικὸς) ἀνὴρ ἄτησι παλαίει.
(Διονύσιος Ἀλεξανδρείας)

Ρανὶς ἐνδεδελεγοῦσα κοιλαίνει πέτραν.

(Γρηγόριος Θεολόγος)

Φίλον πως τοῖς ἀθυμοῦσι τὸ ἄμικτον καὶ φιλέρημον.

(Γρηγόριος Νύσσης)

Ὡσπερ ὁ εἰδὼς κερδαίνειν πανταγόθεν κερδαίνει, οὕτω καὶ ὁ μὴ εἰδὼς, κἂν θησαυρὸν εὖρη, κενὸς ἄπεισι.

(Χρυσόστομος)

Φιλεῖ τὸ μὲν πόνῳ κτηθῆν μάλλον κρατεῖσθαι, τὸ δὲ ραδίως, καὶ ἀποπτύεσθαι τάχιστα. (Γρηγόριος Θεολόγος)

1. Ἴδε «Ὁρθοδοξία» Κων/πόλεως τεύχος Ἰανουαρίου—Φεβρουαρίου 1947 σελ. 32.

2. Ναῖσκος ἀρχαῖος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου ὑπάρχει ὀλίγον κάτωθεν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Δημιόβης πλησίον τῆς Κρήνης τῆς Μονῆς ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Μεσσηνίας.

ΠΑ·Ι·ΣΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΟΝ
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ Ἡ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΚ/ΣΤΙΚΟΥ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

*Περὶ καθηκόντων τοῦ Κλήρου**Ἄρθρον Αον*

Ὁ Ἐπίσκοπος ἔχει τὴν ἄμεσον ἐπιστάσιαν τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἐκκλησιαστικῶς τελούντος κλήρου καὶ τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ κοινοβίων τῆς ἐπισκοπῆς του· ὀφείλει ἐπομένως νὰ περιέρχεται ἅπαξ τοῦλάχιστον τοῦ ἔτους τὴν ἐπισκοπὴν του διὰ νὰ πληροφορηθῆται ἐπισκεπτόμενος ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ ποιμνίον του, ἂν οἱ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι τῶν ἐνοριῶν καὶ οἱ Ἡγούμενοι τῶν κοινοβίων ἐνεργῶσι μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ἀκριβείαν τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Ἄρθρον Βον

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους εἰς τὰς χηρευούσας ἐνορίας ἐκ τῶν παρὰ τῆς κοινότητος προβληθέντων καὶ παρὰ τοῦ συνεδρίου τῆς ἐπισκοπῆς ἐξετασθέντων καὶ δοκιμασθέντων.

Ἄρθρον Γον

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει ἐκ τῶν ἱκανωτέρων τῆς ἐπισκοπῆς του πρεσβυτέρων καὶ διακόνων τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἀξιωματικοὺς τῆς ἐπισκοπῆς.

Ἄρθρον Δον

Ὁ Ἐπίσκοπος διορίζει εἰς ἐκάστην κοινότητα τὸν ἱκανώτερον τῶν ἐν αὐτῇ πρεσβυτέρων διὰ νὰ θεωρῆ τὰς παρεμπιπτούσας ἐκκλησιαστικὰς διαφορὰς ὡς ἐκκλησιαστικὸς εἰρηνοδίκης καὶ νὰ ἐκτελῆ ἐν ὀνόματι τοῦ ἐπισκόπου ὡς ἐπίτροπος του, ὅσα ἤθελεν ἀναθέσει εἰς αὐτὸν ὁ ἐπίσκοπος.

Ἄρθρον Εον

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐπικυρώνει τοὺς παρὰ τῶν μοναζόντων ἐκλεγομένους κοινοβιάρχας καὶ λαμβάνων παρ' αὐτῶν κατ' ἔτος λογαριασμόν τῆς ἐπιστάσιος των τὸν διευθύνει πρὸς τὴν ἀνήκουσαν ἀρχήν.

Ἄρθρον ΣΤον

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐξετάζει τοὺς θέλοντας μονάσαι εἰς τὰ κοινόβια καὶ ἀφοῦ πληροφορηθῆ ἀπὸ τὰς μαρτυρίας τοῦ Ἡγούμενου καὶ τῶν λοιπῶν κοινοβιατῶν ὅτι ὁ προσερχόμενος ἐξεπλήρωσε θεαρέστως τὴν προθεσίαν τῆς δοκιμασίας του, ἐκδίδει ἐγγράφως τὴν περὶ τῆς ἀποκάρσεως αὐτοῦ ἀδειαν πρὸς τὸν Ἡγούμενον.

Ἄρθρον Ζον

Ὁ Ἐπίσκοπος μετὰ τῶν ἀνωτέρω ρηθέντων ἀξιωματικῶν τῆς Ἐπισκοπῆς θεωρεῖ ὡς ἐκκλησιον ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον τὰς ἀπὸ τοῦ

Ἐπισκοπικοῦ συνεδρίου ἐκκαλουμένας πρὸς αὐτὸν ὑποθέσεις· δηλ. ἐὰν οἱ διαφερόμενοι ἐν τῷ ἐπισκοπικῷ συνεδρίῳ δὲν εἶναι εὐχάριστοι ἢ τὰ μέλη αὐτοῦ δὲν εἶναι σύμφωνα ἅπαντα εἰς τυχοῦσαν τινα ὑπόθεσιν, τότε ἐν ρητῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ἐπισκοπεῖᾳ συναθροισθέντων τῶν μελῶν ὅλων τοῦ συνεδρίου, προεδρεύοντος τοῦ Ἐπισκόπου, θεωρεῖται ἡ ἔκκλησις.

Ἄρθρον Ηον

Ὁ Ἐπίσκοπος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐπιβάλλῃ ἐκκλησιαστικὴν ποινὴν εἰς κανένα τῶν ἐκ τοῦ κλήρου πρὶν ὁ πταίσας κριθῆ ἀπὸ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Συνεδρίου.

Ἄρθρον Θον

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐκδίδει τὰς περὶ διαβατηρίων τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἱεροδιακόνων προσκλήσεις εἰς τὴν ἀνήκουσαν ἀρχήν, καὶ χωρὶς τὴν εἰδησίην του οὔτε ἐξέρχεται τῆς Ἐπισκοπῆς οὔτε εἰσέρχεται ἢ διαμένει εἰς αὐτὴν κανεὶς τῶν ἐκ τοῦ κλήρου.

Ἄρθρον Ιον

Ὁ Ἐπίσκοπος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐξέλθῃ τῆς Ἐπισκοπῆς του χωρὶς προηγουμένης Συνοδικῆς ἀδείας.

Ἄρθρον ΙΑον

Ὁ πρεσβύτερος ἐκάστης ἐνορίας ὀφείλει παρεκτός τῶν ἐν τῷ ναῷ καθηκόντων τῆς ἐφημερίας του νὰ ἐκτελῆ ἀπροφασίστως καὶ χωρὶς προτίμησιν καὶ τὰς λοιπὰς ἀναποφεύκτους θρησκευτικὰς τελετὰς καὶ ὑπηρεσίας προσκαλούμενος παρὰ τῶν ἐνοριτῶν του χωρὶς νὰ ἀπαιτῆ ποτέ τι, παρεκτός τῆς προσδιορισμένης μισθοδοσίας του, δεχόμενος εὐγνωμόνως καὶ ὅ,τι ἤθελον τοῦ προσφέρει κατὰ προαίρεσιν οἱ ἐνοριῖται του.

Ἄρθρον ΙΒον

Οἱ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι καὶ οἱ ἐν τοῖς κοινοβίοις ἐκάστης ἐπισκοπῆς μνημονεύουν εἰς τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ δεήσεις των μόνον τὸν κανονικὸν ἐπίσκοπον, εἰς ὃν ὑπόκεινται.

Ἄρθρον ΙΓον

Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους καὶ τοὺς ἐν τοῖς κοινοβίοις ἢ ἀπὸ ἐπαρχίας ἢ πόλεως εἰς ἐπαρχίαν ἢ πόλιν ἄλλην μετὰβασίς χωρὶς ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Ἐπισκόπου καὶ, ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, τοῦ ἐπιτρόπου του.

Ἄρθρον ΙΔον

Ἀπαγορεύεται ὡσαύτως εἰς τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ζῶντας πρεσβυτέρους καὶ διακόνους τὸ νὰ λαμβάνουν μέρος εἰς τὰ πολιτικὰ πράγματα καὶ νὰ μετέρχωνται ἔργον καὶ ἐπάγγελμα ἀνοικειον τοῦ χαρακτήρός των, διὰ νὰ εἶναι ἀπερισπάστως προσκαίμενοι εἰς τὰ κυρίως καθήκοντα τοῦ ἐπαγγέλματός των.

Ἄρθρον ΙΕον

Ὁ Πρωτοσύγγελος καὶ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀξίαν του καὶ καθὰ πρόεδρος τοῦ Ἐπισκο-

πικοῦ συνεδρίου ἔχει τόπον ἀμέσως μετὰ τὸν ἐπίσκοπον καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας.

Ἄρθρον ΙΣΤον

Ὁ Ἀρχιδιάκονος προβαλλόμενος ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον καὶ ἐπικυρούμενος ἀπὸ τὴν Σύνοδον προηγείται πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπισκοπῇ ἱεροδικόνων· εἶναι ὁ Γραμματεὺς τοῦ Ἐπισκόπου καὶ ἔχει τὸ πρωτόκολλον, τὴν σφραγίδα καὶ τὰ ἀρχεῖα τῆς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον ΙΖον

Ὁ Πρωτοσύγγελος προεδρεῖ εἰς τὸ Ἐπισκοπικὸν συνέδριον καὶ εἰς τὰς ἱεράς τελετάς καὶ τὰς ἐπισήμους συνεδριάσεις, προηγείται πάντων τῶν ἱερέων τῆς ἐπισκοπῆς ἐπέχων τόπον μετὰ τὸν Ἐπίσκοπον.

Ἄρθρον ΙΗον

Ὁ Οἰκονόμος ἐπιστατεῖ εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ οἰκονομίαν τῶν ἀποτιθεμένων εἰς τὰ ἰδιαιτέρα τῶν κοινοτήτων τῆς ἐπισκοπῆς ἐκκλησιαστικά ταμεῖα, τὴν καλλιέργειαν, βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῶν ἀφιερωμένων εἰς τοὺς ναοὺς τῆς ἐπισκοπῆς κτημάτων καὶ φροντίζει περὶ τῆς τακτικῆς τοῦ κλήρου μισθοδοσίας.

Ἄρθρον ΙΘον

Ὁ Σκευοφύλαξ ἐπιστατεῖ εἰς τὴν διατήρησιν τῶν ἱερῶν λειψάνων, ἀμφίων, βιβλίων καὶ λοιπῶν τῆς ἐπισκοπῆς ἱερῶν σκευῶν καὶ ἰδιαιτέρως τῶν τῆς Μητροπόλεως.

Ἄρθρον Κον

Ὁ Χαρτοφύλαξ ὡς γενικὸς τῆς ἐπισκοπῆς ἀρχειοφύλαξ ἔχει τὴν ἐπιστολίαν τῆς διατηρήσεως τῶν κωδίκων, πρωτοκόλλων, πινάκων καὶ λοιπῶν τῆς ἐπισκοπῆς ἐπισήμων ἐγγράφων καὶ ἐκδίδει ἀντίγραφα τούτων ἐπικυρωμμένα πρὸς τοὺς βουλομένους ἐπὶ ρητῇ πληρωμῆς.

Ἄρθρον ΚΑον

Ὁ Ὑπομνηματογράφος εἶτε Ἱερομνήμων εἶναι ἐκ τῶν διακόνων καὶ καθὼ γραμματεὺς γενικὸς τῆς ἐπισκοπῆς καὶ τοῦ ἐπισκοπικοῦ συνεδρίου ἰδιαιτέρως προσυπογράφεται εἰς ὅλας τὰς παρὰ τοῦ συνεδρίου τούτου ἐκδιδομένας πράξεις, συντάττει τὰ πρακτικά τῶν συνεδριάσεων καὶ φυλάττει τὸ πρωτόκολλον καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ γραφείου.

Ἄρθρον ΚΒον

Συμφώνως μὲ τὸ ἄρθρον ἀπαγορεύεται εἰς τὸν κλήρον ἐκάστης τάξεως ἢ πρὸς πᾶσαν ξένην ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ἄμεσος σχέσις.

(Συνεχίζεται) † Ὁ Ταλαντίου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ἀρετῆς γνήσιον ἐπικόπτει καρία, ἐπεὶ καὶ μῦρον ἐμαύρωσε δυσωδία παλοῦσα.

(Γρηγόριος Θεολόγος)

Πόνος οὐδὲν κέρδος ἔχων, ἐγκωμίου παντὸς ἀπεστέρηται.

(Χρυσόστομος)

Η ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΕΝ ΦΥΛΑΚΑΙΣ

Β'

ε) Εἰς τὰς φυλακὰς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι αὐταὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ κέντρον, ἡ ἐργασία εἶνε πληρέστερον ὀργανωμένη. Τὰ ὁμαδικὰ κηρύγματα, ἅτινα ἐνεργοῦνται τακτικῶς, ἢ ἐξομολόγησις ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν κατ' ἴδιαν κατήχησιν καὶ ἐπίλυσιν ἀποριῶν, ἢ τέλει τῆς θείας λειτουργίας, ἥτις καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια νὰ μὴ παραλείπηται καὶ διὰ τῶν ὑπὸ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς ὀριζομένων πρὸς τοῦτο ἱερέων, ἢ παραμυθία τῶν βαρυνόμενων μὲ μεγάλας ποινάς, ἐνίοτε δὲ καὶ μελλοθανάτων, ἢ τόνωσις τῆς πίστεως τῶν ἐκ τῶν δεινῶν πληγέντων καὶ ἐκ τῆς φυλακίσεως τῶν ψυχικῶς κλονισθέντων, πάντα ταῦτα καὶ ἄλλα πλαισιώνουν τὴν ἀποστολήν, ἐντὸς τῆς ὁποίας κινεῖται ὁ Ἱερεὺς θεολόγος τῶν φυλακῶν.

ς) Ἀλλ' ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπεδόθη ἰδιαιτέρα σημασία, ὡς ἐκ τῶν θριαμβευτικῶν ἀποτελεσμάτων του (καὶ ἔχομεν περὶ αὐτοῦ σπουδαιότατος μαρτυρίας, αἵτινες θὰ ἴδουν ἐν καιρῶ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος), εἶνε ἡ συγκρότησις εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς φυλακὰς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς χριστιανικῶν ὁμίλων ἐκ τῶν κρατουμένων (μέχρι τοῦδε ἀριθμούντων 250 μέλη), οἵτινες, κατέχοντες Βίβλους καὶ Καινὰς Διαθήκας, μελετοῦν ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ ἱερέως τὰ ἱερά ταῦτα κείμενα καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Φυλακῶν συντασσόμενα θρησκευτικὰ μαθήματα. Καὶ ἡ σκηνὴ αὕτη φέρει εἰς τὸν νοῦν τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν παρέχει μέγας κοινωνιολόγος λογοτέχνης εἰς ἓνα τῶν πολυπληθῶν κλασσικῶν ἔργων του, διηγούμενος πῶς «κάτω ἀπὸ τὸ θαμπὸ φῶς τοῦ λύχνου, ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἡ ἀμαρτωλὴ γυναῖκα ἀναδιφύσαν τὸ Εὐαγγέλιον». Οἱ ὅμιλοι οὗτοι ἀποτελοῦν τὴν κατὰ τὸν Παῦλον «μικρὰν ζύμην», ἥτις ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. Ἡ ὅλη δὲ ἐργασία ἀποβαίνει καὶ πρὸς γενικωτέραν ὠφέλειαν, καθόσον καὶ ἄλλοι, ζηλεύοντες τὴν ἐπίδρασιν τῆς πίστεως τῶν δι' ἐπιγνώσεως πιστευόντων συναδέλφων τῶν, φιλοδοξοῦν νὰ τοὺς μιμηθοῦν. Ὅταν δὲ τινες ἐκ τούτων μεταφερθῶσιν εἰς ἑτέρας φυλακὰς, δημιουργεῖται καὶ ἐκεῖ πνευματικὴ ἐστία, νέος ὅμιλος (ὡς ἤδη καὶ ἐν Κερκύρα) κατὰ τὸ αὐτὸ σύστημα καὶ πνεῦμα δρών. Ἐπειδὴ ἡ ἐνταῦθα ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος τούτου ἐργασίας ἀπέδειξεν ὅτι τὰ μέγιστα ὠφελει, διὰ τοῦτο ἐγένετο ἡ δέουσα εἰσήγησις, καὶ ἤδη τὰ μαθήματα ταῦτα πρόκειται νὰ εἰσαχθοῦν εἰς ὅλας τὰς φυλακὰς, καλουμένων τῶν ἐμπνευσμένων θεολόγων μας νὰ συντρέξουν τὸ ἔργον, συνωδᾶ τῷ λόγῳ τοῦ Κυρίου «ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς με».

Παρὰ τάνωτέρω, τὰ ὁποῖα ἀδυνατοῦν νὰ πληρῶσουν τὸ μέγα κενὸν ποῦ προβάλλεται πρὸ ἡ-

μῶν, ὀφείλομεν νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ ἐνταῦθα τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, «ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαταὶ ὀλίγοι». Ἡ μέχρι τοῦδε ἀπροθυμία προσελεύσεως κληρικῶν ἦτο τοιαύτη, ὥστε, καίτοι ὑπάρχουν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ὀργανικαὶ θέσεις κληρικῶν θεολόγων, ἐξισουμένων πρὸς τοὺς τῆς Μ. Ἐκπαιδεύσεως καθηγητὰς κατὰ τε τὸν διορισμὸν καὶ τὰς προαγωγὰς, ἐν τούτοις διὰ τὰς φυλακὰς ἐνηλίκων καὶ ἀνηλίκων καὶ τὰ Ἀναμορφωτικὰ Σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων (ὅπου ὑπὲρ τοὺς 700 ἀνήλικοι ἔχουν ἐγκλεισθῆ πρὸς σωφρονισμόν καὶ ἀναμόρφωσιν), δὲν κατωρθώθη μέχρι σήμερον ἡ συμπλήρωσις τῶν θέσεων τούτων. Καὶ ὅμως θὰ ἔδει, διότι τὸ καλοῦν αἱ σημεριναὶ ἄνευ προηγουμένου περιστάσεις, ὄχι μόνον νὰ συμπληρωθοῦν αἱ κεναὶ αὐταὶ θέσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ πολλαπλασιασθοῦν ὡς εἶχε προβλεφθῆ διὰ τοῦ ἀπὸ 28|9|1935 Ν. Δ)τος καὶ ὅπερ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἠχρηστεύθη κατόπιν τοῦ ἀπὸ 30|3|1937 Β.Δ. περὶ ἐπενεκτέων οἰκονομῶν ἐν ταῖς ὑπηρεσίαις ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπ. Δικαιοσύνης.

Ἄλλ' ἢ τε συμπλήρωσις τῶν ὑπαρχουσῶν ἤδη κενῶν θέσεων καὶ ἡ κατὰ τάνωτέρω αὔξεισις αὐτῶν εἶνε ἐπιβεβλημένη καὶ δεόν νὰ μεριμνήσῃ περὶ τούτου ἡ Ἐκκλησία, ἥτις ἐνεργότερον δεόν νὰ ἐπιληφθῆ τῆς ἐπιλύσεως τοῦ προβλήματος τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς τοῦ κρατουμένου. Τοῦτο ἔχει ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν σήμερον ἀπὸ τε χριστιανικῆς καὶ ἐθνικῆς πλευρᾶς καὶ τὰ μέγιστα θέλει συμβάλει εἰς τὴν ἐπιστροφήν καὶ σωτηρίαν πολλῶν—δεδομένου ὅτι μέγας ἀριθμὸς διέρχεται ἐκ τῶν φυλακῶν—ἐκ τῶν πλανηθέντων αὐτῆς τέκνων, ὑπὲρ ὧν ὄχι μόνον συμπαθῶς ἐξεφράσθη ὁ γλυκὺς Ἰησοῦς, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν καὶ ὄλων ἡμῶν πρὸς ἐξίλασμον τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ αἰώνιον σωτηρίαν ἀπέθανεν.

Τέλος, καὶ ὡς ἐν κατακλείδι τοῦ παρόντος, δὲν πρέπει νὰ παραλείψω νὰ τονίσω ὅτι θ' ἀποτελέσῃ ἰσχυρὸν ἔρεισμα διὰ τὴν ἐν φυλακαῖς μορφωτικὴν προσπάθειαν τῆς Ἐκκλησίας ἡ ἐκδήλωσις παντοιοτρόπως στοργῆς ἐκ μέρους ταύτης πρὸς τοὺς ἐν φυλακαῖς εὐρισκομένους καὶ τοὺς ἐκ τῶν φυλακῶν ἐξερχομένους, καθόσον διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ὡς ἐκ τῆς πείρας κατεδείχθη, θὰ ἐξησφαλίστο ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν ἀτόμων τούτων πρὸς τὴν εὐεργέτιδα Ἐκκλησίαν καὶ πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῆς, οἵτινες ἐντὸς μιᾶς τοιαύτης ἀτμοσφαιρας θὰ ἠδύναντο ν' ἀσκήσουσαν ἀποτελεσματικώτερον τὸ σωτήριον ἔργον των. Ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, σκέψεις καὶ πράξεις τοιαῦται ἀποκτοῦν ἰδιαιτέραν σημασίαν, τὴν ὁποῖαν μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἐκ τοῦ πλησίον ζῶσι τὰς σημερινὰς πραγματικότητας τῆς φυλακῆς δύνανται νὰ γνωρίζουν. Καὶ ἐκφράζομεν τοιαύτην εὐχὴν, ἥς τὴν πραγματοποιήσιν, ὡς καὶ τοῦ ὅλου μορφωτικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας, ἐμπιστευόμεθα εἰς τὸν Κύριον, τὸν δο-

ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΥ ΙΕΡΕΩΣ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

B'

Ἀπαραίτητος εἰς τὸν ἱεουργοῦντα ἱερέα εἶνε καὶ ἡ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ εἰρήνη πάντοτε ὁ ἱεουργῶν ἱερεὺς εὐχεται διὰ τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τὴν εἰρήνην. Ἄνευ τῆς προσωπικῆς εἰρήνης τοῦ ἱεουργοῦντος ἱερέως εἶνε ψυχικῶς ἀδύνατος ἡ μετάδοσις αὐτῆς εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐκκλησιαζομένων. Τὰ πάντα ὁ ἱερεὺς νὰ ἐκτελῆ με εἰρήνην καὶ ἡσυχίαν. Ὄταν ὁ ἱεουργῶν ἱερεὺς κατέχηται ἐσωτερικῶς ἀπὸ εἰρήνην, καὶ ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ εἶναι εἰρηνικὴ καὶ ὅλα τελοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰρηνικῶς. Ὄταν ὁ ἱερεὺς δὲν βιάζεται καὶ ὅταν ἀπαγγέλλῃ εὐκρινῶς καὶ ἠρέμως τὰς εὐχὰς καὶ τὰς προσφωνήσεις, τότε πάντα ταῦτα μαρτυροῦν ὅτι ἔχει συναίσθησιν τῶν λεγομένων καὶ τῶν τελοῦμένων. Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ ἱερέως διάθεσις δὲν εἶνε δυνατὸν, παρὰ νὰ μεταδίδηται καὶ νὰ ἐπιδράῃ καὶ ἐπὶ τῶν προσευχομένων ἀνθρώπων.

Ὁ ἱερεὺς ὀφείλει, ὅσον εἶνε δυνατόν καὶ ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτόν, νὰ γνωρίζῃ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκει. Προσευχόμενος νὰ μὴ τελῆ τὰ πάντα μηχανικῶς, ἀδιαφόρως καὶ βεβιασμένως. Τὰ πάντα νὰ ἀναγινώσκῃ εὐκρινῶς καὶ μετὰ δυνατῆς φωνῆς, ὥστε νὰ δύνανται οἱ ἐκκλησιαζόμενοι νὰ παρακολουθοῦν τὴν προσευχὴν, ἄλλως ἢ προσευχὴ των ἀποβαίνει εἰς μάτην, διότι ἐνῶ πηγαίνουν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν με πλήρη ζήλον καὶ με πλήρη εὐλάβειαν, γυρίζουν εἰς τὴν οἰκίαν των με τὴν καρδίαν κενὴν καὶ με λύπην μεγάλην. Αἱ ὑπέροχοι τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν εὐχὰς ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ συγκινοῦν τοὺς ἐκκλησιαζόμενους, νὰ προκαλοῦν τὴν προσοχὴν αὐτῶν καὶ νὰ καθελθῶν ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ τὸν πλέον ἀδιάφορον ἀπὸ τοὺς ἐκκλησιαζομένους. Ὄταν ὅμως αἱ εὐχὰς ἀπαγγέλλωνται ὑπὸ τῶν ἱερέων κατὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέποντα εἰς κανένα νὰ τὰς παρακολουθήσῃ, εἶνε φυσικὸν τότε νὰ ἀποσπᾶται εἰς ἄλλα τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐκκλησιαζομένων, καὶ μάλιστα ὅταν οἱ τοιούτοι κοινωνικῶς ἀμόρφωτοι, ὅποτε δημιουργεῖται ἀταξία καὶ θόρυβος, παντελῶς ἀνάρμοστος εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν λατρείαν.

Ἐπειτα ἡ καρδία τοῦ ἱεουργοῦντος ἱερέως πρέπει νὰ κατέχηται πάντοτε ἀπὸ *κατάνοξιν* καὶ *συντριβῆν*. Ἐάν ὁ ἱερεὺς ἐκτιμᾷ, ὡς πρέπει, τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς του καὶ πιστεύῃ ἀκραδάντως εἰς τὸν πέμψαντα αὐτόν, ὁ Ὅποιος διὰ τῆς χάριτος τῆς ἱερωσύνης ἀνέδειξεν αὐτόν σκευὸς ἐκλογῆς, δὲν εἶνε δυνατόν, παρὰ νὰ γνωρίζῃ τὸ μέγεθος τῆς δωρεᾶς καὶ τὴν ἱερότητα τοῦ ἔργου. Ἀσφαλῶς τότε θὰ γνωρίζῃ, θὰ διακρίνῃ τὴν σμικρότητα του καὶ με βαθεῖαν κατάνοξιν καὶ συντριβῆν θὰ ἐργάζεται εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου καὶ θὰ διακονῇ πάντοτε τὰ θεῖα με πολὺν σεβασμὸν καὶ με πολλὴν προσοχὴν, δίχως ποτὲ νὰ λησμονῇ ὅτι εὐρίσκεται πλησίον καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Τότε τὸ «ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας» θὰ ἀντηχῇ βαθεῖα εἰς τὴν καρδίαν του καὶ τίποτε δὲν θὰ εἶνε δυνατόν νὰ τὸν καταβιάσῃ ἀπὸ τὸν οὐρανόν. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ λείπῃ ἡ κακὴ συνήθεια, τὴν ὁποῖαν ἔχουν πολλοὶ ἱερεῖς, λόγῳ ἀμαθείας βεβαίως, ἐν καιρῷ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς λειτουργίας καὶ ἰδίᾳ ὅταν ἀρχίζῃ ἡ λειτουργία τῶν π-

.....
τῆρα πάσης χάριτος, ὡς καὶ εἰς τὰ εὐσεβῆ τέκνα τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τὰ καλούμενα νὰ συντρέξουν καὶ εἰς τὸν τομέα τοῦτον τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας¹.

† Ἀρχ. ΠΡΟΚ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἐπιθεωρητὴς τῆς Θρησκευτικῆς Ὑπηρεσίας
τῶν Φυλακῶν καὶ Ἀναμορφωτικῶν Κητῶν

1. Ἰδὲ παραμοίαν Ἐκκλησίαν μου ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» τῆς 9-10-1946.

στών από τὰ λεγόμενα «'Αγία», νὰ συνομιλοῦν μὲ τὸν τυχόντα, νὰ συζητοῦν, νὰ ἀστειεῦνται, νὰ γελοῦν καὶ νὰ μὴ προσεῦχονται καθ' ἣν στιγμήν ὅλοι οἱ ἐκκλησιαζόμενοι προσεῦχονται καὶ λατρεύουν τὸν Θεόν. Εἰς αὐτάς τὰς περιπτώσεις, τὸ «ἄνω σχώμεν τὰς καρδίας» ἀποβαίνει μάταιον, οἱ ἱερεῖς δὲ οὗτοι ἀμαρτάνουσι βαρῦτατα.

Τέλος ὑποδεικνύω εἰς τὸν λειτουργοῦντα νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει τοῦ τὴν ταπεινώσει. Ἡ ταπεινώσις εἶνε ἀπαραίτητον γνώρισμα τοῦ ἀξίου λειτουργοῦ. «Μὴ καυχᾶσθω ἐνώπιον Θεοῦ πᾶσα σὰρξ». Ἐφ' ὅσον ὁ λειτουργὸν ἔχει ἐξαιρετικὴν θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει μεγάλην τιμὴν τόσον παρὰ Θεοῦ, ὅσον καὶ παρὰ τοῦ λαοῦ, δὲν ἀρμόζει εἰς αὐτὸν νὰ κατέχηται ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ ἀπὸ ταπεινότητα καὶ συντριβὴν τῆς καρδίας διὰ νὰ μὴ ὑπενθυμίζῃ εἰς τοὺς πιστοὺς τὸν ὑπερήφανον φαρισαῖον. Οὐχὶ ἡ μεγαλαυχία καὶ ἡ αὐθάδεια, ἀλλὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ ταπεινὸν ὕψος ἐν τῇ λειτουργίᾳ εἶνε ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον πρόσδίδει εἰς αὐτὴν τὴν ἀφθαστον μεγαλοπρέπειαν.

Ἄφου περιέγραψα τὸν ἱερέα ὡς ἱεουργοῦντα καὶ ἐξέθηκε ὁποῖα πρέπει νὰ εἶνε ἡ στάσις καὶ ὁ τρόπος τοῦ κατὰ τὴν τέλεσιν τῶν ἱερῶν Μυστηρίων καὶ ἰδίᾳ τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας, τῶρα ἐρχομαι νὰ περιγράψω τοῦτον ὡς ἁγιαστήν. Ἄν καὶ ὡς ἁγιαστής ὁ ἱερεὺς δὲν παθεῖ ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε καὶ ἱεουργός καὶ νὰ ἔχη ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑπ' ὄψει τοῦ πάντα ὅσα ἐξέθεσα προηγουμένως, ἐν τούτοις ὅμως ὅταν μεταδίδῃ τὸν ἁγιασμὸν εἰς τοὺς πιστοὺς διὰ τῶν Ἁγίων Μυστηρίων, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ἰδιαίτερον ἐξαγνισμὸν καὶ ἀπὸ βαθεῖαν συναίσθησιν ἰδιαιτάτα ὅταν τελῇ τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Ἡ τέλεσις τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας εἶνε ἡ κεντρικὴ δρᾶσις τῆς ἱερωσύνης, ἡ ἀνωτάτη βαθμὶς τῆς ἱερατικῆς ζωῆς, τὸ σημεῖον τῆς μυστηριακῆς ἐνώσεως γῆς καὶ οὐρανοῦ, ἡ στενὴ καὶ προσωπικὴ ἀντάμωσις Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ὁ ἱερεὺς κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας κάμνει ἐπὶ τῆς γῆς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κάμνει καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. Πόσην ἀνάγκη ἔχει ἀπὸ ἰδιαίτερον ἐξαγνισμὸν καὶ ἀπὸ βαθεῖαν συναίσθησιν ὁ ἁγιαστής ἱερεὺς εἶνε φανερόν καὶ ἐκ τῶν εἰδικῶν εὐχῶν τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας, διὰ τῶν ὁποίων ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ νὰ προδιαθέσῃ καὶ νὰ κατανύξῃ αὐτόν. Διότι μ' ὅλον ὅτι τὰ Μυστήρια ἐνεργοῦσιν οἰοδῆποτε καὶ ἐὰν εἴμεθα, ἔστω καὶ ἀμαρτωλοὶ καὶ πολὺ μάλιστα ἀμαρτωλοὶ, ὑπέχομεν ὅμως βαρεῖαν τὴν εὐθύνην διὰ τὴν σκοτεινὴν ἡμῶν ἐμφάνισιν πρὸ τοῦ θεοῦ φωτός, τὸ ὁποῖον ἀκτινοβολεῖ εἰς ὅλας ἐκεῖνας τὰς ἱερὰς στιγμὰς, κατὰ τὰς ὁποίας τελοῦνται τὰ Μυστήρια. Ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε παρὼν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τελετῆς τοῦ Μυστηρίου μέχρι τῆς λήξεως αὐτῆς. Ἐπομένως ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅταν τελοῦνται τὰ Μυστήρια, πρέπει νὰ τελοῦνται μὲ μεγάλην προσοχὴν, μὲ μεγάλην εὐλάβειαν, μὲ πολὺν φόβον, μὲ πολλὴν συναίσθησιν. Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅλοι μας, ὅτι κατὰ τὴν θείαν Εὐχαριστίαν τὸ κορυφώμα τῆς κατανύξεως πρέπει νὰ σημειώνηται ἀπὸ τῆς ὥρας τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν Τιμίων Δώρων μέχρι τέλους τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Λειτουργίας, διότι τότε πλεονὸς ὁ Ἁγιαστής ἱερεὺς εὐρίσκειται πολὺ πλησίον τοῦ Θεοῦ. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὀφείλει ὁ Ἁγιαστής ἱερεὺς νὰ μὴ παραμένη ἀδιάφορος καὶ ἀσυγκίνητος ἐνώπιον τῆς θεϊότητος τῶν τελουμένων. Κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας καὶ ἱερᾶς Εὐχαριστίας πρέπει νὰ λείπῃ πᾶσα ἐξοικείωσις τοῦ ἱερέως, διότι δὲν εἶνε ἐπιτετραμμένον εἰς αὐτόν νὰ δείχνῃ ἐξοικείωσιν εἰς τὴν ὑψηλὴν διακονίαν. Καὶ ὅσον ὁ ἱερεὺς εὐρίσκειται πλησίον τοῦ Θεοῦ, τόσον ἐγγύτατα εὐρίσκειται πλησίον τοῦ πυρός. Ἐὰν διὰ τὸν ἡγαπημένον λαὸν τοῦ Θεοῦ—τὸν λαὸν τῶν Ἰσραηλιτῶν—δὲν ἦτο τι μικρὸν τὸ ἱερατεῦειν, διότι ὁσάκις ἐγίνετο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἀστόχημα.

Κατὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ ἐν *Oslo* Παγκοσμίου Συνεδρίου τῶν χριστιανικῶν νεολαῶν εἰς ἱκανὸν μέρος ταῦ ἐναρκηθίου λόγου τοῦ ὁ γνωστός ζηλωτῆς τῆς παγχοριστιανικῆς κινήσεως Δρ. *Visser t' Hooft's* ἐπραγματεύθη περὶ τῆς συγχρόνου «ἀποτυχίας» τοῦ Χριστιανισμοῦ. Κατὰ τὴν ἀντίληψίν του, αἱ χριστιανικαὶ ὁργανώσεις καὶ οἱ χριστιανοὶ καθ' ὅλον, ἐμμόνως προσέχοντες εἰς μόνον τὰ ἐθνικά, τὰ πολιτικά ἢ καὶ τὰ ἰδεολογικά διαφέροντα, ἠμέλησαν ἐντελῶς τὴν εὐαγγελικὴν προσπάθειαν, οὕτω ἃ ἐνεφάνισαν τὸν Χριστιανισμὸν κατὰ τὴν τελευταίαν πολεμικὴν περίοδον ὡς καθυέδοντα ἐπὶ μανδραγόραν. Ἠγνόησαν τὸ κήρυγμα τῆς κυριότητος τοῦ Χριστοῦ. Ὁ πόλεμος ἀπέδειξεν ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς «ἀπέτυχε».

Τὸ συμπέρασμα ὅμως τοῦτο τοῦ χριστιανοῦ ῥήτορος παραδόξως συμπύπτει πρὸς τὰς περὶ «χρεωκοπίας» τοῦ Χριστιανισμοῦ ἰδέας, τὰς ὁποίας ἐξέδηκεν ὁ ἄσχετος πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἰδεολογίαν *Emery Reuss* ἐν τῷ πολυκρότῳ περὶ «Ἀνατομίας τῆς Εὐαγγελίας» συγγράμματί του, ἀνεσκεύασε δὲ σειρὰ ἀρθρῶν ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ». Τὸ Χρονικὸν ὅμως τοῦ λήξαντος τρομεροῦ πολέμου ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ πραγματικὴ καὶ μᾶλλον ὑπολογισμὸς κατὰ τῆς γεωμνηστικῆς ἀλλοφροσύνης ἀνίστασις καὶ ἐν αὐτῇ ἐπιτῇ Γερμανία ἐπεδείχθη οὐχὶ ἐκ τοῦ κύκλου τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν ἰδεολογῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς χριστιανικῆς πλευρᾶς. Εἰς πάσας τὰς ὑπὸ τῶν γεωμνηστικῶν καταληφθείσας χώρας ἡ δύναμις τῶν κινήματων ἀντιστά-

.....
 θυοῖα εἰς τὸν Θεὸν ἦτο διὰ τοὺς Λευίτας, διὰ τοὺς ἱερεῖς τῶν Ἰουδαίων, δόξα καὶ τιμὴ, τῆς ὁποίας ἐτύγχανον πολὺ σπανίως, ἴσως καὶ μὴ φορὰ μόνον καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν, ὅποτε ἤρχετο ἡ σειρὰ τῆς ἐφημερίας τῶν, ὁποία διαφορά τῶρα διὰ τοὺς ἱερεῖς τῆς Κ. Δ., οἱ ὁποῖοι συχνὰ τελοῦν τὸ Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας. Ἐπομένως ὁ ἱερεὺς δὲν πρέπει νὰ τελῇ τὴν θείαν καὶ ἱερὰν Λειτουργίαν μὲ οἰκειότητα, ἀλλὰ μὲ πολὺν φόβον καὶ μὲ πολλὴν εὐλάβειαν. Τὰ αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχη ὑπ' ὄψει τοῦ ὅτι ὁ ἱερεὺς καὶ ὅταν τελῇ πᾶσαν ἄλλην ἱεροπραξίαν καὶ πᾶσαν τελετὴν,

Ὅπου ὁ ἱερεὺς πηγαίνει νὰ ἀγιασῇ τοὺς χριστιανοὺς ἐν ὄνοματι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκεῖ πηγαίνει καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἡ παρουσία Αὐτοῦ εἶνε πάντοτε μαζί μὲ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐπεμφε. Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἱερέως εἶνε τρόπον τινὰ Μυστήριον. Εἶνε τὸ ἐξωτερικὸν ὄρατόν σημεῖον τῆς ἀόρατου πραγματικῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἱερεὺς εἶνε ἡ φωνή, αἱ χεῖρες τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Μέσον τοῦ ἱερέως ὁ Κύριος ἡμῶν εὐρίσκειται μαζί μὲ τὸν λαὸν καὶ ὁ λαὸς μαζί μὲ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ὅταν λοιπὸν ἕκαστος τῶν ἱερέων ἔχη ὑπ' ὄψει ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα καὶ ἐκτελῇ ταῦτα ἀπαρεγκλίτως, νὰ εἶνε βεβαιότατος, ὅτι θὰ ἐκπληρώσῃ πλήρως τὸν σκοπὸν τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ διακονίας, διὰ τὸν ὁποῖον ἐκλήθη, ἐπὶ ψυχικῇ ὀφελείᾳ τόσον ἑαυτοῦ, ὅσον καὶ τοῦ χριστεπώνυμου πληρώματος, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐμπειπιστευμένον εἰς αὐτόν.

Οὕτω δὲ χριστεπώνυμον πλήρωμα καὶ ἱερατεῖον θὰ τύχωσι τοῦ ποθομένου, θὰ τύχωσι τῆς ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ αἰωνίου εὐτυχίας καὶ μακαριότητος.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ

Ἐφημέριος τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ Γρεβενῶν

σεως προήρχετο κυριώτατα ἐκ τῆς ἀπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἡγετῶν καὶ στελεχῶν ἐνθαρρυντικῆς ἡγεσίας, ἡ δ' ἐν Ἑλλάδι μοναδική τῆς κορύφωσης εἶχε τὴν πηγὴν τῆς εἰς τὴν ἱερατικὴν τῆς στρατείας καὶ τὰς αἰωνίας ἑλληνοχριστιανικὰς ἀξίας, δι' ὧν ἐκπαλαί ἐτραφῆ καὶ τρέφεται ὁ ἑλληνικὸς λαός. Ἄν δ' ὅπου-δήποτε ὁ ζῆλος τῆς χριστιανικῆς ἡγεσίας δὲν ἀπέφευγε τυχὸν τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, δὲν πταίει, βεβαίως, ὁ Χριστιανισμός, ἀλλ' ἡ ἐθελουσία κώφωσης τῶν μὴ ἐχόντων ὧτα ἀκούειν. Τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα δὲν εὗρισκε πάντοτε εὐήκοον ἀκοήν· συναντᾷ πολλά τὰ ἀκανθοβροιδῆ καὶ περὶ ὧδη. Τὸ δι' ὅμως ὁ ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, φέρ' εἰπεῖν, πάλαιος λόγος ἀντιμετώπισε διστακτικὸν φιλοσοφικὸν σκεπτικισμόν καὶ σκληρότατοι ρωμαῖκοὶ διωγμοὶ ἐξαπελύθησαν διὰ τὰ συμπτίζον τὸ χριστιανικὸν εὐαγγέλιον, δὲν τὸ ἠμπόδισε νὰ θεμελιώσῃ τὸν θρίαμβον τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἑνρώπῃ κατ' αὐτὰς ταύτας τὰς σκοτεινὰς ἡμέρας τῶν Νεωρῶνων καὶ τῶν Διοκλητιανῶν. Οἱ ἱστοικοὶ, λοιπόν, τοῦ ἑναρκηρίου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Συνεδρίου λόγοι περὶ ἀποτυχίας τοῦ Χριστιανισμοῦ οὐχὶ ἄνευ λόγου ἠνάγκασαν καὶ τοὺς «Ἐκκλησιαστικοὺς Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου νὰ παρατηρήσῃν δι' αὐτοῦτο «δὲν ἤρξαμεν ὑπὸ αἰσίους οἰωνοὺς».

Ἄνω σχώμεν τὰς καρδίας.

Ἡ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ τελευταίου τρομεροῦ πολέμου ἀπροσδόκητος τῆς ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ ἀποστασίας πολλῶν ἐκ τῶν ἡγετῶν τῶν λαῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἰδιάζουσα ὄλος ἐνταλαιπώρησις τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν ἔθνους ἤγαγε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας εἰς τὴν ἀπόφασιν ὅπως, συντονίζουσα τὴν προσπάθειαν αὐτῆς πρὸς τὴν τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν, συστήσῃ εἰς τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα τῆς χώρας ἡμῶν πλήρωμα ἐντατικωτέραν τὴν πρὸς τὸν Κύριον ἐν μετάνοιᾳ, συντριβῆ, νηστείᾳ καὶ μεταλήψει τῶν Τιμίων Δώρων καταφυγὴν κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς 5 ἰσταμένου μηνὸς μέχρι τῆς 23 τοῦ ἐπιόντος. Τὸ ἐκτάκτως κρίσιμον τῶν καιρῶν παρωθεῖ εἰς τὴν πρὸς τὰ ἄνω στραφὴν τῶν καρδιῶν τῶν δοκιμαζομένων λαῶν, ἵνα τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἐπιβραβεύσῃ εἰς τὴν ἀνθρωπότητα τὴν ὑπὸ τῆς κακίας τῶν ἀποστατῶν φρυαδευθεῖσαν εἰρήνην, δικαιοσύνην καὶ ἀγάπην, ἄνευ τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἀνθρωπίνῃ ζωῇ.

Μετὰ τὴν ἀναπροσαρμογήν.

Ἡ παροξυνθεῖσα εἰς τοὺς Ἐφημέριους ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου αὐξήσις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἦτο τὸ ἀνώτατον ὄριον, τὸ ὅποιον ἦτο δυνατὸν νὰ δοθῇ ὑπὸ τὰς γνωστὰς εἰς πάντας σημερινὰς οἰκονομικὰς συνθήκας τῆς χώρας. Αἱ δυσκολίαι τῶν περιστάσεων ἀποδεικνύονται δυστυχῶς ἐνίοτε ἰσχυρότεραι καὶ τῆς καλῆς θελήσεως καὶ τῶν ἀόκνων ἐνεργειῶν τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τῶν ἀρμοδίων. Ἐπιτίθεται, παρὰ ταῦτα, διὰ τὰς ἀδυνατείας αὐτῶν ἀπερητηθῶν σὺν τῷ χρόνῳ διὰ τῶν ὀνυχῶν προσαθειῶν, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ καὶ διὰ τὸν Ἐφημέριον ἡ ἀπαραίτητος οἰκονομικὴ βᾶσις ἵνα δυννηθῇ οὕτως νὰ ἐπιδοθῇ ἀπερίσπαστος ἀπὸ τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας εἰς τὸ ἐπίμοχθον ἔργον

τοῦ. Εἰς τὴν καταβαλλομένην ταύτην προσπάθειαν δύναται νὰ συμβάλῃ οὐσιωδῶς καὶ αὐτὸς ὁ Ἐφημέριος διὰ τῆς καρποφόρου ἐργασίας τοῦ ἐν τῷ ὑψηλῷ λειτουργήματι, τοῦ ὁποίου φορὸς τυγχάνει, διότι οὕτω θὰ ἀποδείξῃ ἑαυτὸν ἀπαραίτητον παράγοντα πρὸς ἡθικὴν ἐξυγίανσιν τῆς τόσον νοσοῦσης κοινωνίας μας. Σήμερον, ἄλλως τε, ὁπότε αὐτὰ ταῦτα τὰ βάρθρα τοῦ ἀνωτέρου πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος σεῖονται, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε δέον ὁ ἱερεὺς νὰ ἀναλογισθῇ τὰς μεγίστας εὐθύνas του ἐναντι τοῦ ποιμνίου του, νὰ ἐντείνῃ εἰς τὸ ἔπαρκον τὰς δυνάμεις του, ὥστε νὰ καταστή ὁ ὁδηγὸς τῶν ἐν σκότει διὰ τοῦ θείου φωτὸς τοῦ Εὐαγγελίου, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ μόνον δύναται νὰ διέλθῃ ἡ ἀνθρωπότης καὶ τὸ ἡμέτερον ἔθνος τὴν ἐπικίνδυνον ἀτραπὸν, διὰ τῆς ὁποίας μεταπολεμικῶς διέρχεται.

Ὁ Χιλιασμός.

Τὰ δημοσιεύμενα ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ κείμενα περὶ τῶν Χιλιαστικῶν ἐντύπων περιέχουν τὴν ἐπίσημον γνώμην τῆς Ἑλληνικῆς διοικήσεως καὶ τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς χώρας διὰ τὰ προσηλυτιστικὰ ταῦτα μέσα, τὰ ὁποῖα οἱ προπαγανδιστὰς τῆς Χιλιαστικῆς αἰρέσεως, περιφρονῶντες πάντα νόμον καὶ ἐκμεταλλενομένοι τὴν ἀφέλειαν, τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν δυστυχίαν ὠρισμένων ἀτόμων, μεταχειρίζονται πρὸς διάδοσιν τῶν αἰρετικῶν δοξασιῶν των μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων Ἑλλήνων. Ἡ Ἑλλάς ἐκ παραδόσεως σέβεται ἀπολύτως τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν πάντων τῶν πολιτῶν τῆς καὶ εἶναι ἀνεκὰθεν χώρα ἀνεξίτητος. Τοῦτο ὁμως δὲν σημαίνει δι' πᾶς τις δύναται, περιφρονῶν τοὺς νόμους τοῦ κυριάρχου κράτους καὶ τὴν ἐπίσημον θρησκείαν τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, νὰ ἀσπῆ ἀνετόλμητος μεταξὺ αὐτῶν οἰανδήποτε προπαγάνδαν ὑπὸ ποικίλους παραπλανητικὸς ἐλιγμούς, ἀντιβαίοντας καὶ πρὸς τὴν ἡθικὴν καὶ πρὸς τὸ δίκαιον καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως. Ἡ ἐπὶ τῶν Χιλιαστικῶν ἐντύπων, κατὰ τοὺς κειμένους νόμους τιθεμένη ἐμφανῆς ἐνδείξις τοῦ αἰρετικοῦ περιοχομένου των θὰ προειδοποιῇ τοὺς εἰς οὖς ὑπὸ τῶν προπαγανδιστῶν προσφέρονται ὀρθοδόξους Ἑλληνας, ὅτι ταῦτα περιέχουσι ξένα κηρύγματα, ἀντιβαίοντα πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας των καὶ τὴν πίσυν τῶν Πατέρων των καὶ θὰ προφυλάσῃ τοὺς ἀπὸ τὴν εὐκόλον ἄλωσιν ὑπὸ τῶν συγχρόνων «σπερμιολόγων».

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς 93ης Συνοδικῆς Περιόδου συνηλθε τῇ 9ῃ τρέχοντος μηνὸς εἰς τὴν πρώτην αὐτῆς συνεδρίαν.

Μετὰ τὴν καθιερωμένην τελετὴν, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος προσφωνήσας τοὺς Σεβ. συνέδρους ἀνεκοίνωσεν ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς τὰς κατὰ τὴν προηγουμένην Συνοδικὴν περίοδον ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν ἀπασχολούντων αὐτὴν διαφόρων ζητημάτων, ἐξέφρασε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ πεποιθῆσιν, ὅτι καὶ τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας θὰ εὗρουν, μὲ τὴν θεῖαν συμπαραστάσιν, τὴν δικαίαν ἀν-

τῶν λύσιν, μετὰ τὴν αἰσίαν ἔκβασιν καὶ τῶν γενικωτέρων τοῦ Ἔθνους ζητημάτων.

Ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπήντησε καταλλήλως εὐχαριστῶν ὁ πρῶτος τῆ τάξεϊ Παναγ. Θεσσαλονίκης, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ Β. Ἐπίτροπος διεβίβασε τὸν εὐλαβῆ χαιρετισμὸν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰ μέλη τῆς νέας Ἱερᾶς Συνόδου.

Μετὰ τοῦτα ἡ Ἱερά Σύνοδος προέβη εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ εἰς τὴν συγκρότησιν τῶν Συνοδικῶν Δικαστηρίων ὡς ἀκολουθεῖ:

1) **Ἀποστολική Διακονία.** Ὁ Μακ. Πρόεδρος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνὸς καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Φιλίππων κ. Χρυσόστομος καὶ Τριφυλίας κ. Ἀνθίμος. Ἀναπληρωμ. ὁ Σεβ. Μητροπ. Πολυανῆς κ. Ἰωακείμ. 2) **ΟΔΕΠ.** Ὁ Μακαρ. Πρόεδρος Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνὸς καὶ τακτικά μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσ/νίκης κ. Γεννάδιος καὶ Πατρῶν κ. Θεόκλητος. Ἀναπληρωματικά δὲ μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται Τριφυλίας κ. Ἀνθίμος καὶ Παρραμυθίας κ. Δωρόθεος. 3) **Πρωτοβάθμιον Δικαστήριον.** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσ/νίκης κ. Γεννάδιος, Φιλίππων κ. Χρυσόστομος, Σπάρτης κ. Διονύσιος, Πατρῶν κ. Θεόκλητος, Γρεβενῶν κ. Θεόκλητος. 4) **Δευτεροβάθμιον Δικαστήριον.** Πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνὸς, τακτικά μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἰωαννίνων Σπυριδῶν, Λαρίσης Δωρόθεος, Σύρου Φιλάρετος, Θεσ/νίκης Ἰεζεκιήλ, Τριφυλίας Ἀνθίμος, Πολυανῆς Ἰωακείμ καὶ ἀναπληρωματ. ὁ Παρραμυθίας Δωρόθεος. 5) **Ἐπιτροπὴ διενεργειῶσεως τρεχούσης ὑπηρεσίας.** Οἱ Σεβ. Μητρ. Θεσ/νίκης Γεννάδιος, Σπάρτης Διονύσιος καὶ Λαρίσης Δωρόθεος. 6) **Γραφεῖον τύπου.** Οἱ Σεβ. Μητρ. Λαρίσης Δωρόθεος, Σύρου Φιλάρετος καὶ ἡ Γραμματεία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. 7) **Δελτίον «Ἐκκλησία».** Ὁ Μακ. Πρόεδρος Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνὸς, καὶ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσσαλονίκης Ἰεζεκιήλ, καὶ Πολυανῆς Ἰωακείμ. 8) **Δαπανῶν Συνοδ. Μεγάρου.** Ὁ Μακ. Πρόεδρος Ἀρχιεπ. Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνὸς, καὶ οἱ Σεβ. Μητροπ. Λαρίσης κ. Δωρόθεος καὶ Πολυανῆς κ. Ἰωακείμ. 9) **Ἐπὶ τῶν προσφυγῶν.** Οἱ Σεβ. Μητροπ. Θεσ/νίκης κ. Γεννάδιος, Παρραμυθίας κ. Δωρόθεος καὶ Γρεβενῶν κ. Θεόκλητος. 10) **Σχολή Βυζαντ. Μουσικῆς.** Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Δωρόθεος. 11) **Ἐπὶ τῶν σχέσεων μετὰ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν.** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἰωαννίνων κ. Σπυριδῶν καὶ Σύρου κ. Φιλάρετος. 12) **Ἐπὶ τῶν διανομῶν.** Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσ/νίκης κ. Γεννάδιος, Ἰωαννίνων κ. Σπυριδῶν, Λαρίσης κ. Δωρόθεος, Σπάρτης κ. Διονύσιος καὶ Ταλαντίου κ. Βασίλειος. 13) **Ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων.** Ὁ Σεβ. Μητροπ. Γρεβενῶν κ. Θεόκλητος. 14) **Ἐπὶ τῶν γάμων.** Ὁ Σεβ. Μητρ. Πολυανῆς κ. Ἰωακείμ. 15) **Ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν.** Ὁ Σεβ. Μητρ. Σύρου κ. Φιλάρετος. 16) **Ἐπὶ τῶν μοναστηρίων.** Ὁ Σεβ. Μητρ. Πατρῶν κ. Θεόκλητος. 17) **Ἐποστ. Συμβούλιον Ἐκκλησ. Ἐκπαιδεύσεως.** Ὁ Σεβ. Μητροπ. Σπάρτης κ. Διονύσιος. 18) **Τ. Α. Κ. Ε.** Τακτικὸν μέλος Ὁ Σεβ. Μητροπ. Λαρίσης κ. Δωρόθεος καὶ ἀναπληρωματικὸν μέλος ὁ Σεβ. Μητροπ. Γρεβενῶν κ. Θεόκλητος.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Τῇ 3ῃ Ὀκτωβρίου ἐωρτάσθη μετὰ πάσης λαμπρότητος ἐν τῷ φερωνύμῳ ἱερῷ ναῷ ἡ μνήμη τοῦ πολυούχου τῶν Ἀθηνῶν Ἀγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου χοροστατοῦντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Δαμασκηνοῦ. Τὴν 5ην ἀπογευματινὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐγένετο ἡ λιτανεὶα τῆς εἰκόνης τοῦ Ἁγίου, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησεν ἀντιπρόσωπος τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, Ὑπουργοί, οἱ Δήμαρχοι Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

—Τῇ 12 τρέχοντος ἐπὶ τῇ τρίτῃ ἐπιτελεῖται τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τῶν γερμανικῶν ζυγῶν ἐψάλη ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως δοξολογία ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου κ. Φιλάρετου, ὅστις καὶ ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας, δι' οὗ ἐξήρε τοὺς ὑπὲρ

τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὁ πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ὡς Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἀθηναίων κ. Σκουζές παρέδωκεν εἶτα τὴν ὑπὸ νεανίδων τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων κατὰ τὴν περίοδον τῆς ξενικῆς κατοχῆς ὕφανθεισαν καὶ δωρηθείσαν εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν μεταξίνην σημαίαν εἰς τὸν κ. Δήμαρχον, ὅστις ἐν καταφανεῖ συγκινήσει πάντων τῶν παρισταμένων ἀναπέτασεν αὐτὴν ὑπὸ τοὺς ἦχους τοῦ Ἑθνικοῦ Ὕμνου.

—Ἐξ ἐκθέσεως τῆς Ἀδελφότητος θεολόγων ἢ «Ζωῆ» περὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς διευθυνομένων ἐν Ἑλλάδι Κατηχητικῶν Σχολείων πληροφοροῦμεθα, ὅτι ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν ἐλειτούργησαν μετὰ τὴν ἔγκρισιν καὶ εὐλογίαν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς 190 ἐν ὄλῳ Κατηχητικὰ Σχολεῖα ὄλων τῶν τύπων (ἐναντι 149 περυσινῶν), μετ' ἐγγραφέντας μαθητὰς καὶ μαθητρίας 29379 (ἐναντι 27846 περυσινῶν), ἐκ τῶν ὁποίων παρηκολούθησαν τακτικῶς τὰ μαθήματα περίπου 50—60 % κατὰ μέσον ὄρον. Τὰ 190 Κατηχητικὰ κατανέμονται εἰς 111 Κατώτερα (ἀρρένων 66, μικτὰ 3, θηλέων 42, ἐξ ὧν δύο ἐργατικά), 63 Μέσα (ἀρρένων 34, ἐξ ὧν 1 ἐργατικόν, θηλέων 29) καὶ 14 Ἀνώτερα (ἀρρένων 10, θηλέων 4). Ἐκ τῶν σχολείων αὐτῶν τὰ 96 ἐλειτούργησαν ἐν Ἀθῆναις, τὰ 29 ἐν Πειραιεῖ καὶ τὰ 65 εἰς διάφορα προάστεια καὶ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν.

Εἰς τὰ Κατηχ. ἀρρένων ἐδίδαξαν 92 Κατηχηταί, ἐκ τῶν ὁποίων 26 πτυχιόχοι θεολόγοι, 35 φοιτηταί τῆς Θεολογίας, 6 φοιτηταί τῆς Νομικῆς, δύο πτυχιόχοι καὶ 4 φοιτηταί τῆς Χημείας, 3 καθηγηταί τῶν Μαθηματικῶν, 2 φοιτηταί τῆς Ἱατρικῆς, 5 πτυχιόχοι ἢ φοιτηταί τῆς Ἀνωτ. Ἐμπορικῆς καὶ οἱ ἄλλοι διαφόρων ἄλλων εἰδικότητων. Εἰς τὰ Κατηχ. Θηλέων ἐδίδαξαν 59 Κατηχητρίαι, ἐξ ὧν 3 πτυχιόχοι τῆς Φιλολογίας, 1 τῆς Θεολογίας, 10 πτυχιόχοι διδασκάλισσαι, 6 πτυχιόχοι τῆς Σχ. Γεν. Σπουδῶν, 8 φοιτητρίαι τῆς Φιλολογίας, 4 τῆς Ἱατρικῆς, 13 ἀπόφ. Γυμνασ. καὶ αἱ λοιπαὶ διαφόρων ἄλλων.

Πρὸς μόρφωσιν νέων Κατηχητῶν καὶ Κατηχητριῶν ἐλειτούργησαν καὶ ἐφέτος ἐπὶ ἐξάμηνον περίπου δύο εἰδικὰ φροντιστήρια. Καὶ εἰς μὲν τῶν ἀρρένων ἐφοίτησαν 55 νέοι, φοιτηταί τῆς Θεολογίας καὶ διαφόρων ἄλλων Πανεπιστημιακῶν σχολῶν, εἰς δὲ τῶν θηλέων 45 φοιτητρίαι διαφόρων σχολῶν καὶ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας.

Ὁργανώθησαν ἐπίσης ἄρκεται παιδικαὶ λειτουργίαι χάριν τῶν Κατηχητικῶν, καθὼς καὶ ἐξομολογήσεις τῶν Μέσων καὶ Ἀνωτέρων σχολείων ἀνήλθε δὲ εἰς πολλὰς χιλιάδας ὁ ἐξακριβωθείς ἀριθμὸς ἐξομολογηθέντων μαθητῶν.

Ἀνάλογος ὑπῆρξεν ἡ Κατηχητικὴ κίνησις εἰς πολλὰ ἐπαρχιακὰ κέντρα, ὅπου εἰργάσθησαν θεολόγοι τῆς Ἀδελφότητος «Ζωῆ», ἐγκατεστημένον μονίμως ἢ περιοδεύοντες. Οὕτω ἐλειτούργησαν ἐν ὄλῳ σχολεῖα 432 μετ' μαθητὰς καὶ μαθητρίας 60641. Ἐκ τῶν σχολείων αὐτῶν εἶνε Κατώτερα 248, ἐργατικά 45, Μέσα 90, Ἀνώτερα 49. Ἐπομένως καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐλειτούργησαν ὑπὸ τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ζωῆς» 622 ἐν ὄλῳ Κατηχητικά (ἐναντι 487 περυσινῶν) μετ' ἐγγραφὰς 90017 (ἐναντι 74906 περυσινῶν). Ἐκ τῶν 622 σχολείων εἶνε Κατώτερα 359, ἐργατικά 48, Μέσα 152, Ἀνώτερα 63.

Τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα ἐλειτούργησαν ὑπὸ τὴν εὐλογίαν καὶ προστασίαν τῶν κατὰ τόπους Ἱεραρχῶν, πολλοὶ ἐκ τῶν ὁποίων ἐπέδειξαν ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ αὐτῶν.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Μυτιλήνης

Κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μετέβη περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελ. μηνὸς Αὐγούστου εἰς Μυτιλήνην ὁ Καθηγητὴς τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν καὶ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἀναστάσιος Ὀρλάνδος, ὅστις καὶ συνομιλοῦμενος τῆς Α.Σ. ἐνήργησεν ἀνασκαφὰς παρὰ

τὴν θέσιν «Ἀχλαδερή», ἔνθα εἶχον πρό καιροῦ ἀνακαλυφθῆ Ἰχνη ἀρχαίου χριστιανικοῦ ναοῦ. Διὰ τῶν γενομένων ἀνασκαφῶν ἦλθεν εἰς φῶς ὀλόκληρος ἡ κάτοψις τῆς Βασιλικῆς μετὰ περισωθέντος τμήματος ψηφιδωτοῦ δαπέδου ὡς καὶ ἕτερα παλαιοχριστιανικὰ εὐρήματα.

Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἀναγινώσκωμεν ἐν τῇ «Διδαχῇ» ὅτι ἀπὸ τῆς 25ης μέχρι τῆς 28 Αὐγούστου συνεκροτήθη ἐν Καλάμαις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μεσσηνιακῆς Ἱερατικῶν Συνεδρίου τοῦ Κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μεσσηνίας, εἰς τὸ ὅποιον ἔλαβον μέρος 170 ἱερεῖς. Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἐτελέσθη ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν λειτουργία ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ Καλαμῶν χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Χρυσοστόμου. Μετὰ τὴν προσευχὴν ὁ Σεβ. προσφώνησας τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου ἐσκιαγράφησε τὴν ἀποστολὴν τοῦ Ἱερέως ἐν τῇ σημερινῇ κοινωνίᾳ. Τὰ ἀναπτυχθέντα ὑπὸ τῶν ἐδικῶν ὁμιλητῶν θέματα ἐνώπιον τοῦ Συνεδρίου ἦσαν τὰ ἑξῆς: «Ἡ πνευματικὴ ζωὴ τοῦ Ἐφημερίου», «Τὸ θεῖον κήρυγμα ἐν γένει· ἡ ἐπίδρασις αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῶν χριστιανῶν», «Τὰ κοινωνικὰ προβλήματα καὶ ἡ ἐναντι αὐτῶν θέσις τῆς Ἐκκλησίας», «Ὁ ἐφημέριος ὡς φιλανθρωπικὴ δύναμις ἐν τῇ ἐνορίᾳ του», «Τὸ μυστήριον τῆς Ἱεράς Ἐξομολογήσεως», «Ὁ ἐφημέριος ὡς Κατηχητής», «Ὁ ἐφημέριος ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου», «Ἐκκλησία καὶ Σχολεῖον», «Ἡ οἰκονομικὴ θέσις τοῦ ἐφημερίου—ΤΑΚΕ—Ταμείον Ἀρωγῆς», «Αἱ σύγχρονοι πλάναι. Ὑλισμὸς Χιλιασμὸς καὶ Παλαιοσημρολογισμὸς», «Ἡ ἀναγκαιότης τῆς ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου μελέτης τῆς ἀγίας Γραφῆς». Οἱ ἐφημέριοι συνέεδροι ἀπηύθυναν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου τηλεγράφημα πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν ὑποβάλλοντες τὰ σεβάσματά των καὶ ἐκζητοῦντες τὰς πατρικὰς αὐτοῦ εὐχὰς. Ἡ Α. Μ. ἠὲ ἐχαρίστησε τηλεγραφικῶς τὸν Ἱερόν κληρον Μεσσηνίας εὐχρηθεὶς εὐδῶσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ ταχεῖαν ἐπίλυσιν τῶν ἀπασχολούντων τὸν κληρον ζητημάτων. Προτάσει τοῦ Σεβ. Προέδρου οἱ συνέεδροι, ἀποδίδοντες τὴν ὀφειλομένην τιμὴν εἰς τὴν μνήμην τῶν πεσόντων ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος κληρικῶν, μετέβησαν ἐν σώματι πρὸ τῆς προτομῆς τοῦ Ἀρχιμανδριτοῦ Γρηγορίου Δικαίου-Παπαφλέσσα, ἔνθα ἐψάλη τρισάγιον καὶ κατετέθη στέφανος προσφωνήσαντος καταλλήλως τοῦ Πρωτοσυγγέλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μεσσηνίας.

Μητρόπολις Ἡλείας

Τῇ 24 παρελθόντος μηνὸς συνεκροτήθη ἐν Πύργῳ, μετὰ πρόσκλησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Γερμανοῦ τὸ Β'. Ἱερατικὸν Συνέδριον τοῦ κλήρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡλείας. Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου προηγήθη ἀρχιερατικὴ λειτουργία ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Κατ' αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ὁμιλήσας, ἐξήρξε διὰ θερμῶν λόγων τοὺς σκοποὺς τοῦ Συνεδρίου, τὰ πόρισματὰ τοῦ ὁποίου θὰ χρησιμεύσουν ὡς ἐφόδια τῶν ἱερέων ἐν τῇ ἐφημεριακῇ αὐτῶν ἀποστολῇ. Μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ὁ Σεβασμιώτατος, περιστοιχοῦμενος ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου, κατήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως «Χριστιανικὴ Ἑστία», ὅπου ἀπηύθυνε θερμότητῃν καὶ μεστήν ἐννοιῶν προσφώνησιν πρὸς τοὺς Συνέδρους. Εἶτα συνετάχθη τηλεγράφημα ἐκ μέρους τοῦ Συνεδρίου πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δαμασκηνόν, δι' οὗ ἀνηγγέλλετο ἡ ἐνάρξις τοῦ Συνεδρίου καὶ ἐζητοῦντο αἱ εὐχὰι καὶ εὐλογίαὶ αὐτοῦ, ἡ δ' Α. Μ. εὐχαριστήσας ἐπεκαλέσθη ἐπὶ τὸ ἔργον τοῦ Συνεδρίου τὴν παρὰ Κυρίου εὐλογίαν. Ἀκολουθῶς ὁ Πανοσιολ. Ἱεροκήρυξ κ. Ἀχιλλεῖος Παπαθανασόπουλος ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Ὁ Ἱερεὺς ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐναντι τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν προβλημάτων», ἐν συνεχείᾳ δὲ ὁ μὲν Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πανος. Ἀρχιμ. κ.

Ἱεζεκιὴλ Καλαϊτζῆς ἐπραγματεύθη τὸ θέμα «Ὁ Ἱερεὺς καὶ τὰ ἐν τῷ ναῷ τελούμενα», ὁ δὲ Πρωθιερεὺς Αἰδεο. Γεώργιος Γιαννακόπουλος τὸ θέμα «Ὁ Ἱερεὺς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ». Κατὰ τὴν δευτέραν τοῦ Συνεδρίου ἡμέραν ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ὑποδειγματικὴ θεῖα λειτουργία ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, μεθ' ἣν ὑπὸ τοῦ Ἱεροκήρυκος ἀνεπτύχθη τὸ θέμα «περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς Ἱεράς Ἐξομολογήσεως», ὑπὸ δὲ τοῦ Πρωτοσύγκελλου τὸ «περὶ τοῦ ἱερέως ὡς κατηχητοῦ». Συνοψίζων ἐν τέλει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης τὰ ἀναπτυχθέντα θέματα, ἀπηύθυνε πατρικὰς συμβουλὰς καὶ οδηγίας πρὸς τοὺς ἐφημερίους καὶ ἐκήρυξε τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, μεθ' ὃ ὁ ἐκ τῶν ἐφημερίων Ἀμαλιᾶδος Αἰδεο. κ. Διονύσιος Ἀργυράτος ὑπέβαλε τῇ Α. Σ. ἐκ μέρους τοῦ Ἱ. Κλήρου Ἡλείας εὐλαβεῖς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἐπιδεικνυομένην πατρικὴν μερίμναν καὶ τὸ στοργικὸν αὐτοῦ ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ γενικῶς τοῦ ποιμνίου Του.

Μητρόπολις Κερκύρας

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Μεθόδιος ἐν Ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ «πρὸς τὸν κερκυραϊκὸν λαόν καὶ γενικῶς τοὺς Ἕλληνας», λόγον ποιούμενος περὶ τῆς ὑπὸ ξέναν ἐξαπολυθείσης κατὰ τῆς Ἑλλάδος θυέλλης, προτρέπεται τοὺς γνησίους Ἕλληνας εἰς ἔξαρσιν καὶ ἀφύπνισιν πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ πατρίου ἐδάφους. «Μὲ τὸ αὐτὸ συναίσθημα, τὸ ὅποιον ἐγγιγάντωσε τὸν Ἕλληνα κατὰ τὸ 1940 πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ἐθνικῆς τῆς τιμῆς καὶ γενικῶς τοῦ δικαίου, ὅς ἐξαρθῆ ὁ γνήσιος Ἕλληνας καὶ σήμερον. Ὁ Ἑλληνισμὸς σύσσωμος ἄς ἀναλάβῃ καὶ πάλιν τὸ ὕψηλόν του πέταγμα, ὅς ἀναλογισθῆ μίαν μόνον ἱεράν ὑποχρέωσιν, τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἐδάφους τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὑπὸ μίας ἄς ἐμφορητῆ ἐξάρσεως, τῆς ἀποδόσεως τῶν ἐθνικῶν του δικαίων. Ἀψηφόντες τὴν ἀπροκάλυπτον ἐπίθεσιν τῶν ἐχθρῶν μας, ὅς ἐπιδειξώμεθα καὶ πάλιν ὅτι μέτρον τῆς ἀξίας ὄν εἶνε ὁ ἐξωτερικὸς ὄγκος τοῦ ἐδάφους καὶ τοῦ πληθους τῶν λογῶν, ἀλλὰ τὸ συναίσθημα τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας καὶ τιμῆς, τὸ ὅποιον πάντοτε εἰδικῶς ἐχαρακτήρισε τὸν Ἑλληνισμόν. Ἐνα συναίσθημα ὅς ἐπικρατήσῃ καὶ ὅς κυριαρχήσῃ, ἡ ἀπομάκρυνσις καὶ ταπεινώσις τῶν ἐθνικῶν ἐχθρῶν.»

Ἡ Ἐγκύκλιος ἀνεγνώσθη ἐπ' Ἐκκλησίας καὶ ἐτοιχοκλήθη εἰς πᾶσαν τὴν Κέρκυραν καὶ τὰς νῆσους τῆς. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐν δημοσιευθείσῃ δηλώσει αὐτοῦ ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ τε καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὸν ἱεροῦ Κλήρου πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κ. Τρούμαν «διὰ τὸ μνημειώδες καὶ μεγίστης ἱστορικῆς σημασίας πρὸς τὸ Κογκρέσσον διάγγελμα αὐτοῦ, τὸ ὅποιον ἀναγνωρίζει καὶ ἀνομολογεῖ τὰς θυσίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὴν συμμαχικὴν νίκην, διακηρύττει τὴν τιμότητα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος καὶ ἀποκαθιστᾷ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ψυχὴν τὴν πεποίθησιν διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἑλληνικῶν ἐθνικῶν δικαίων καὶ τῆς ὀφειλομένης τιμῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα».

Ἐπίσης ἐξέφρασεν εὐγνωμοσύνην καὶ πρὸς τὴν κυβέρνησιν τῆς Μεγ. Βρετανίας διὰ τὴν κατανόησιν καὶ στήριξιν τῶν δικαίων τῆς Ἑλλάδος, ἐπιπροσθέτων ὅτι «ὁ ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς τῆς Κερκύρας Κλήρος εὐλαπιστεῖ ὅτι, ὅπως πρὸς ἀπόδοσιν τῆς Ἑπτανήσου, διὰ νέας γενναίας χειρονομίας αὐτῆς θὰ ἀποδοθῆ ἡ ἑλληνικὴ Κύπρος πρὸς τὴν αἰωνίαν μητέρα τῆς.»

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Καθ' ἃ ἀναγράφει ἡ «Ὀρθοδοξία», ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς τε πολλὰς πρὸς τὰς ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ ὀρθοδόξους ρωσικὰς παροικίας ὑπηρεσίας καὶ τὴν πρὸς τὴν Μεγάλῃν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν εὐλάβειαν καὶ ἀφοσίωσιν τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Βλαδιμήρου, ἐνέκρινεν ἵνα ἐπὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἐπετείῳ τῆς εἰς Ἐπίσκοπον προαγωγῆς αὐτοῦ τιμηθῇ διὰ τοῦ τίτλου τοῦ Μητροπολίτου, «χορηγοῦμε-

νου ἕκαστος αὐτῶν καὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ φέρεσθαι πρὸς αὐτοῦ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις Ἁγίου Σταυρόν, κατὰ τὸ ἔθος τῆν ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

— Ἡ Α. Σ. ὁ οὐκρανὸς Μητροπολίτης Πολύκαρπος διεβίβασε πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀντίγραφον τοῦ πρὸς τοὺς Ἀρχηγούς τῶν ὀρθοδόξων αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ἐγκυκλίου ὑπομνήματος, ὑπογραφομένου ὑπὸ ἐννέα οὐκρανῶν Ἐπισκόπων, περὶ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς ὀρθοδόξου οὐκρανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κανονικῆς αὐτῆς ἐναντι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας θέσεως. Δι' αὐτοῦ οἱ ὑπογράφοιτες ἐξαιτοῦνται ὅπως διὰ τοὺς ἀναφερομένους ἱστορικοκανονικοὺς καὶ ἄλλους λόγους ἡ οὐκρανικὴ Ἐκκλησία ὑπαχθῆ ὑπὸ τὴν κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἐθρόνου, «ὁ ὁποῖος, ὡς Μητὴρ φιλόστοργος, ἐφύλαξεν ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ διὰ μέσου τῶν αἰώνων τὸν ὀρθόδοξον οὐκρανικὸν λαὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν αὐτοῦ».

Τὸ ἐν λόγῳ ὑπόμνημα παρεπέμφθη εἰς τὴν προσήκουσαν μελέτην.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ ἐν Μονάχῳ Σύνοδος ῥώσων Ἐπισκόπων, διακόψασα πᾶσαν σχέσιν πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας ἐφ' ὅσον κρατεῖ ἐν Ρωσίᾳ τὸ κομμουνιστικὸν καθεστῶς, ὠνόμασε τὸν ἐν Νέα Ὑόρκῃ ῥώσον Ἀρχιεπίσκοπον Βιτάλιον Διοικούντα Ἀρχιεπίσκοπον τῶν ἀμερικανικῶν καὶ канаδικῶν κοινοτήτων τῆς ἐν ὑπερῶριξ ὀρθοδόξου ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

Ὁκάκιον τοῦ Πατριάρχου Μόσχας ἀπέκοψε τῆς ὀρθοδόξου ῥωσικῆς Ἐκκλησίας τὸν ἐν τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ Ἀρχιεπίσκοπον Βλαδίμηρον καὶ πάντας τοὺς μετ' αὐτοῦ, ὡς ὑπαγαγόντας ἑαυτοὺς καὶ τὴν ἐκεῖ ὀρθόδοξον ρωσικὴν διασπορὰν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐξ ὀνόματος τοῦ ὁποῖου ὁ Σεβ. Βλαδίμηρος ἀσκεῖ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν τῶν ῥώσων τῆς δυτ. Εὐρώπης ὡς Πατριαρχικὸς Ἐξάρχος.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος τοῦ Λονδίνου προεδρεύων ἐσχάτως τῆς ἐτησίως συνεδρίας τῆς Ἱεροσολυμιτικῆς καὶ Ἀνατολικῆς Ἱεραποστολῆς εἶπε μεταξύ ἄλλων ὅτι χάρητες ὀφείλονται εἰς τὸν Ἀγγλον Ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, διότι ἐν ὑπομνήματι τοῦ πρὸς τὸν ΟΗΕ κατέστησε σαφές ὅτι ἡ Παλαιστίνη δὲν ἀποτελεῖ ζήτημα ἰουδαϊκὸν καὶ ἀραβικὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ χριστιανικόν. Ὁ δὲ Γραμματεὺς τοῦ Ἱεραποστολικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησίας Συνελεύσεως προσέθηκεν, ὅτι ὀφείλομεν πάντες νὰ συσπειρωθῶμεν σήμερον περὶ τὸν Ἐπίσκοπον Ἱεροσολύμων, διότι ἡ Ἐπισκοπὴ αὐτῆ κατέχει κρίσιμον καὶ ὑπεύθυνον θέσιν, ἐνεκα τῆς στρατηγικῆς τῆς ἰδιότητος ἐναντι τῶν δύο μεγάλων μονοθεϊσμῶν τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ τοῦ Ἰσλαμῆ. Ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐπισκοπὴ δέον νὰ ἐνισχυθῆ οὐ μόνον διὰ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διότι ἀποστολὴν ἔχει ὅπως φέρῃ τὴν χριστιανικὴν μαρτυρίαν εἰς τὸν μοτσοουλμανικὸν καὶ τὸν βεβραϊκὸν κόσμον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Χριστοφόρου Κητίου, Μητροπολίτου Βιζύης. Ὁ μέγας Βασίλειος καὶ τὰ ἑλληνικὰ Γράμματα. Ἐκδόσεις τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Συνδέσμου Σταμπούλ. Σταμπούλ 1947 (σ. 77).

Γ. Θ. Γεωργιάδου, δικηγόρου. Ἡ δυναμικότης τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὰ ἔθνη δίκαια αὐτοῦ. Ρόδος 1947 (σ. 55).

Τοῦ αὐτοῦ Τὸ κοσμοϊστορικὸν ἑλληνικὸν «Ὅχι». Ρόδος 1947 (σ. 51).

Λαϊκὰ τραγούδια τῆς ἐλευθέρου Δωδεκανήσου. Ἐπιμελεῖα Ἀναστασίου Βρόντη. Ρόδος 1947 (σ. 157).

Παναγ. Κ. Κυριακίδη, ταγματάρχου. Τὸ τραγούδι τοῦ Σκλάβου. Ἀθήναι 1947 (σ. 192 + ιστ').

Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Π ρ ο γ ρ α μ μ α μαθημάτων Σχολῆς Ἱεροκηρύκων—Ἐξομολόγων—Κατηχητῶν (μετ' Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως). Ἀθήναι 1947 (σ. 16).

Τ α μ ε ἴ ο ν, ἦτοι εὐρετήριο τῶν λέξεων τῆς Καινῆς

Διαθήκης. Κατ' ἐπιτομὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Erasmus Schmidt ὑπὸ W. Greenfield. Ἀθήναι, Ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἀστὴρ» Ἀλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου (σελ. 280).

Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου Περί κενοδοξίας καὶ ἀνατροπῆς τῶν τέκνων. Νεοελληνικὴ ἀπόδοσις ὑπὸ Βασ. Κ. Ἐξάρχου. Ἐκδοτ. Οἶκος «Ἀστὴρ» Ἀλ. καὶ Ε. Παπαδημητρίου. Ἀθήναι (σ. 53).

Athenagoras T. Kokkinakis Food for Redemption. An exposition of the Eucharistic doctrine and Service of the Orthodox Church. New York 1947 (σ. 48).

Theodore D. Mosconas L'Église de Saint-Saba à travers les siècles. (Extrait de la Revue des conférences françaises en Orient) Août, 1947 (σ. 14).

Γεηργίου Παπαμιχαήλ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀκαδημαϊκοῦ, Ἡ ἀνθελληνικὴ μονοθεοδοξία τῶν ῥώσων τοῦ 19 αἰῶνος καὶ Μάξιμος ὁ Γραικός. (Ἀνάπτυξον ἐκ τῆς «Ἐκκλησίας»). Ἀθήναι 1947.

Ἀρχιμαγδρίτου Βαρνάβα Τζωρτζάτου Ἡ περὶ τῶν Ἁγίων Γραφῶν διδασκαλία Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Ἀθήναι 1947 (σ. 28).

ἸΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπιστολαί, ἄρθρα, βιβλία, περιοδικὰ καὶ ἐφημερίδες ἐπ' ἀνταλλαγῇ. Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», Ὁδὸς Μοσχονησιῶν 12Α Ἀθήνας 8. [Τηλέφ. 82,219].

Ἀρχιμ. Π. Παπαγιαννάκη Θεσσαλονικὴν Ἀἰδέσ. **Γεώργιον Κυράννην** Νεοχώριον Μενίνας Παραμυθίας καὶ **Αἰδέσ.** **Ἀντώνιον Κωβαῖον** Χώραν Ἀμοργοῦ τὸ φύλλον θὰ ἀποστέλλεται ἐφεξῆς εἰς νέαν σας διεύθυνσιν.—**Ἱερ. ναὸν Ἁγίου Κωνσταντίνου** Ἄνω Λιούλων ἔτακτοποιήθη ἡ ἀποστολὴ φύλλου.—**Αἰδέσ. Θωμᾶν Πλούμη** Ἀσπριῶν ἐπιστολὴ καὶ ἔγγραφο δὲν ἐλήφθησαν.—**Ἐκκλῆσο. Συμβούλιον Ἱερ. ναοῦ «Ἐὐαγγελισμὸς Θεοτόκου»** Λαμίας Ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῆς διεκπεραιώσεως τοῦ φύλλου ἀπεδείχθη ὅτι ὅλα τὰ φύλλα σὰς ἐστάλησαν ἀνελλιπῶς λυπούμεθα ὅτι ἀδυνατοῦμεν νὰ ἀποστείλωμεν νέα. **Αἰδέσ. Ἰω. Στέφαν** Ἐθίβας τὸ περὶ οὗ ἐγράψατε τηλεγράφημα οὐδέποτε ἐλήφθη εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς «Ἐκκλησίας», ἀνδ' ἐλαμβάνετο βεβαίως θὰ ἐδημοσιεύετο εἰς τὸ πρῶτον μετὰ τὴν λήψιν φύλλου. Ὡς πρὸς δὲ τὸν ὑφ' ἡμῶν ἀξιούμενον ἀρθρογραφικὸν ἀγῶνα γράφομεν διεξοδικῶς πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Θηβῶν.

Πᾶσα μεταβολὴ διευθύνσεως δέον νὰ μᾶς ἀνακοινουθῆται ἄμέσως, **σημειουμένης ἀπαραιτήτως τῆς θέσεως, ἐξ ἧς ἡ μεταθεσίς.** **Ἄνευ τῆς σημειώσεως ταύτης ἀποβαίνει ἀδύνατος ἡ ἀποστολὴ ἐπὶ φύλλου εἰς τὴν νέαν διεύθυνσιν.**

Συνδρομαὶ καὶ ἐμβάσματα διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς. Πρὸς τὸν Διαχειριστὴν τοῦ Περιοδικοῦ «Ἐκκλησίας», Ἀθήνας (Κ), ὁδὸς Φιλοθέης 19.

Οὐδεμία αἰτήσις πρὸς ἐγγραφὴν λαμβάνεται ὅπ' ἔσιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ φαντιμίου τῆς συνδρομῆς.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ ἐμβάζοντες ἡμῖν ποσὰ ὅπως ἀπευθύνουσι ταῦτα πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἐκκλησία», Φιλοθέης 19 ἀναγράφουσι δὲ ἀπ α ρ α ι τ ῆ τ ω ς ἐπὶ τοῦ ἀποκόμματος τῆς ἐπιταγῆς τὸν σκοπὸν τοῦ ἐμβάματος, τὸ ὄνομα τοῦ ναοῦ, ὃν τοῦτο ἀφορᾷ, τοῦ χωρίου καὶ τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας.

[2] Η ΡΙΖΑΡΕΙΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Διακηρύττει ὅτι προκειμένου νὰ συμπληρωθῆ ἡ κενὴ θέσις τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Μουσικῆς προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ὅπως ὑποβάλωσιν αἰτήσεις μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῆς (Βασ. Σοφίας 24).

Πληροφορίαι παρὰ τῇ Γραμματεῖα τῆς Σχολῆς.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

I. Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200]49 Α. Ν. «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου—Καλυβίων Καλαμών, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἀνω θέσεως ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων. Ἐν Καλάμαις τῆ 12 Ὀκτωβρίου 1947.

† Ὁ Μεσσηνιακὸς Χρυσόστομος

I. Μητρόπολις Ἠλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200]1940 Ἀναγκ. Νόμου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Ἀμαλιάδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ὡς ἀνω θέσεως ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων. Ἐν Πύργῳ τῆ 4ῃ Ὀκτωβρίου 1947.

† Ὁ Ἠλείας Γερμανὸς

I. Μητρόπολις Αἰτωλοακαρνανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τοῦ ἐν Ρετισίνοις Ἱ. Ναοῦ «Κοίμησις τῆς Θεοτόκου», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200]40 «περὶ ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 586]41 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α. Ν. 2200]40» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὰ σχετικά πιστοποιητικὰ.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 23 Σεπτεμβρίου 1947

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανικὸς Ἱερόθεος

I. Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνάδειξιν ὑποψηφίων πρὸς ἐκλογὴν ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Πόδου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν ταύτην θέσιν τακτικῶς ἐφημερίου, ὅπως ἐντὸς ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ ἀνακηρύξωμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους ἐφημερίου τοῦ ἐν λόγῳ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ Ναοῦ.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 23 Ἰουνίου 1947.

† Ὁ Ναυπακτικὸς καὶ Εὐρυτανικὸς Χριστοφόρος

I. Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ ἐφημερίων Νόμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ἵνα καταλάβωσιν τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας Ἁγ. Γεωργίου ἐν Πικερῳ ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἀνω νόμου ὀριζόμενα προσόντα.

Ἐν Τριπόλει τῆ 30 Σεπτεμβρίου 1947.

† Ὁ Μαντινειακὸς καὶ Κυνουριακὸς Προκόπιος

I. Ἐπισκοπὴ Ρεθύμνης καὶ Ἀδελφότητων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 καὶ 16 τοῦ Ν. Δ. 586]1941

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ
ΩΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ ΔΡΧ. 15.000

Η ΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΒΑΘΟΣ
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΔΡΧ. 5.000

Η ΤΡΙΑΣ ΤΩΝ ΥΨΙΣΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ
ΤΟΥ ΑΛΗΘΟΥΣ, ΤΟΥ ΚΑΛΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΑΘΟΥ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΣΚΟΠΙΑΣ

ΔΡΧ. 5.000

ΑΠΟΛΟΓΗΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΔΡΑΧ. 5.000

Ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς «Ἐκκλησίας»
Οἱ ἐμβάζοντες τὸ ἀντίτιμον 10 ἀντιτύπων ἐξ ἐκάστου
τῶν βιβλίων τούτων λαμβάνουν ἐν ἐπιπλέον δωρεάν

καὶ μεταγενεστέρων τοιοῦτων καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων 1) Ἀδελφ. Ἀμνάτου—Ἀρμένιοι—Ἀρχοντική—Ἀγ. Μάμας—Γουλιεδιανὰ—Γωνιά—Δαμαβόλου—Δαμάστα—Δοξάρο—Ἐρφοῖ—Καρρῆς—Κοῦμοι—Κεράμων—Θεοδώρα—Λειβάδια—Λουτρά—Μάραθος—Μαρούλας—Μετόχια Καμαργιῶτου—Μουῦνδρος—Μουρτζιάν—Μπαλῆ—Πασσαλιῆτες—Πλατανιάς—Παγκαλοχώρι—Πάνορμον—Πηγὴ—Πικρί—Πρίνος—Σεῖσες—Σκουλοφία—Χαμαλεῦρι—Χαρκιά—Ρουσοσπητί, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν μιᾶς τῶν ἀνωτέρω ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικὰ τῶν προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ρεθύμνον 3 Σεπτεμβρίου 1947.

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Ἀδελφότητων Ἀθανάσιος

ΔΙΑ ΤΑ ΕΚΚΛΗΣ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΝΑΩΝ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Συντελεσθέντος τοῦ καθορισμοῦ τῶν συνδρομῶν τῶν ἱερῶν ναῶν τῶν ἐπαρχιῶν, παρακαλοῦνται θερμῶς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια αὐτῶν ὅπως, συγγεννοούμενα μετὰ τῶν Μητροπολιτικῶν Γραφείων, ἀπεύσωσι τὸ καλύτερον νὰ καταβάλωσιν αὐτὰς εἰς τὰ Τοπικὰ ΤΑΚΕ.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

† Ὁ Πολυανῆς ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ

Ἐφημετήρ τοῦ Πανεπιστημίου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΒΣΗΣ

Ἐν Ἀθήναις τόποις «Φοῖνικος», Λεωνάτου